

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1370

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 1, 1935. — PETEK, 1. FEBRUARJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

HULL ZAHTEVA NOVO GOSPODARSKO KONFERENCO

EDINOLE POTOM ZNIŽANJA CARIN BO MOGOČE POSPEŠITI SVETOVNO TRGOVINO

Po zahtevu državnega tajnika je vse temeljito za-
voženo. — Združene države ne morejo same ob-
noviti svetovne trgovine. — Ameriški izvoz, po-
seben pa izvoz bombaža, je treba povečati. —
Ameriški industrijalci odločno nasprotujejo zni-
žanju tarifa.

WASHINGTON, D. C., 31. januarja. — Pred
senatnim poljedelskim odsekom je danes državni
tajnik Hull odločno zahteval, da morajo Združene
države sklicati novo gospodarsko konferenco ter
znižati carine, kajti edinole na ta način bo mogoče
obnoviti in pospešiti svetovno trgovino.

Senatni odsek se bavi z načrti, kako bi bilo mo-
goče povečati ameriški izvoz, predvsem izvoz bom-
baža. Senatorjem je priporočal, da zamorejo ta cilj
doseči s pomočjo nove svetovne gospodarske kon-
ference.

Kakor znano, je državni tajnik Hull načeloval
ameriški delegaciji na svetovni gospodarski konfe-
renci v Londonu. Konferenca se je sicer izjalovila,
toda ta neuspeh ni zmanjšal njegovega poguma.
Sedaj ne pravi samo, da je nova konferenca potreb-
na, pač pa tudi zahteva, naj dajo pobudo zanjo Zdr.
države. Če Amerika tega ne bo storila, bo navzlic
svojim ogromnim naravnim zakladom ostala na
cedilu.

— Združene države naj prevzamejo vodstvo pri
sklicanju nove svetovne gospodarske konference,
— je rekel Hull. — To se mora zgoditi in sem tudi
prepričan, da se bo zgodilo. Vse države so v zad-
njih letih dovolj trpele. Presenečeni boste, s kak-
šnim veseljem se bodo drugi narodi pridružili na-
šemu vodstvu, da bodo zopet omogočili mednarod-
no trgovino.

— Mi tipamo naokrog in nočemo videti v jasni
luči izpremenjenih gospodarskih odnošajev. Seda-
nje carine in druge ovire svetovne trgovine so slepe
in trdovratne nacionalistične ovire, ki pomenjajo
gospodarski samomor.

— En sam narod nikakor ne more obnoviti sve-
tovne trgovine. Združene države ne morejo znižati
svojih carin, dokler se druge dežele ne odločijo za
primerne koncesije. Mi pa iščemo poti, po kateri
bo mogoče Združenim državam in drugim deželam
opustiti sedanje ovire ter se vrniti k normalnim tr-
govinskim pogojem.

V prizadevanju, da Združene države obnove sve-
tovno trgovino, se morajo boriti proti gospodarske-
mu nacionalizmu drugih dežel, poleg tega pa za-
devajo tudi doma na velike težkoče, — je izjavil
Hull, in senator Norris mu je navdušeno pritrdjeval.

— Nekatere ameriške industrije, ki so sedaj za-
ščitene s carinami, se branijo znižati te carine, če-
tudi bi imelo od tega vse ameriško gospodarstvo do-
biček. Vsled tega je treba tudi to opozicijo prema-
gati. To se bo takoj posrečilo, ko bodo druge drža-
ve opazile, da so se podale Združene države z vso
vnemo na delo.

RIM, Italija, 31. januarja. — Uradni italijanski
krogi so z veseljem pozdravili priporočilo državne-
ga tajnika Hulla, naj se skliče novo svetovno gospo-
darsko konferenco v namenu, da se odpravijo carin-
ske zapreke.

Besedilo Hullovega predloga je dospelo pre-
pozno zvečer, da bi se moglo izvesti za vladne ko-
mentarje.

WASHINGTON, D. C., 31. janu. — Razen v
Italiji je bil po evropskih deželah predlog ameriške-
ga državnega tajnika precej hladno sprejet.

Neki zastopnik zunanega urada v Berlinu je na-
primer rekel: — Le na razorožitveno in na london-
sko svetovno gospodarsko konferenco je treba po-

V Mehiki se pripravlja revolucija

PROCES PROTI HAUPTMANNU

Večer odvedbe je bil
Hauptmann doma. —
Police, kjer je bila od-
kupnina, ni žena nikdar
čistila.

Flemington, N. J., 31. jan.
Bruno Richard Hauptmann je
točil odkritosrčne solze, ko je
bila kot priča zaslišana njego-
va žena Ana. Rekla je, da je
Hauptmann 1. marca, ko je bil
odveden Lindberghov otrok,
prišel po njo v pekarno, kjer
je delala. Od tam sta šla ob pol
desetih domov, kjer je Haupt-
mann ostal ves večer. Ravno ta-
ko je trdila, da je bil njen mož
doma zvečer 2. aprila, ko je
dr. Condon izročil "Johnu" na
St. Raymond pokopališču 50
tisoč dolarjev Lindberghove
odkupnine in po njenem za-
trdilu je bil tudi doma 26. no-
vembra 1933, medtem ko je
priča Mrs. Cecilie Barr izpove-
dala, da je isti večer Haupt-
mann od nje kupil vstopnico
za gledališče in plačal z ban-
kovcem za \$5, o katerem je bi-
lo pozneje dognano, da je bil
del Lindberghove odkupnine.

Mrs. Hauptmann je tudi
vtrajala pri svoji trditvi, da
ni nikdar čistila gorenje poli-
ce omare, kjer je imel njen
mož osem mesecev škatljo z
odkupnino, dasi je imela sama
na isti polici svojo škatljo, v
kateri so bili spravljani kupi-
ni mila in katero je pregleda-
la vsake tri mesece.

Druga priča, ki hoče Haupt-
mana rešiti električnega sto-
la, je bil 27 let stari mizar El-
vert Carlstrom, ki je po rodu
Šved. Carlstrom je rekel, da je
bil 1. marca 1932 v pekarni,
kjer je delala Hauptmannova
žena in da je videl Hauptman-
na sedeti pri mizi. Priznal pa
je, da je tedaj videl Hauptman-
na prvič v svojem življe-
nju, drugi pa, ko je nastopil
kot priča za Hauptmanna.
Carlstrom je tedaj živel v Du-
nellen, N. J. in je prišel v New
York, da bi obhajal svoj rojst-
ni dan. V Bronx je prišel, ker
je rad videl Esther Ellerson,
ki je stanovala blizu pekarni.
Pozneje pa je Miss Ellerson
rekla, da Carlstrom 1. marca
1932 ni bil z njo, ker ga je na-
zadnje videla okoli Božiča
1931.

MADŽARI SE VRAČAJO

Beograd, Jugoslavija, 30.
januarja. — Zunanje ministr-
stvo naznanja, da je bilo do-
voljeno 1000 Madžarov, ki so bi-
li po umoru kralja Aleksandra
izgnani iz Jugoslavije, da se
zopet smejo vrniti v Jugosla-
vijo.

misлити, pa pride človek do zaključka, da take kon-
ference ne dosežejo svojega cilja.

V Angliji so mnenja, da londonska svetovna go-
spodarska konferenca še ni zaključena, ker je bila
samo odgodena. Angleški ministrski predsednik
MacDonald jo lahko vsak hip zopet skliče.

NOVE ŽRTVE SLABEGA ŽGANJA

Do sedaj je umrlo že 32
ljudi. — Detektivki so
našli sled. — Dva Itali-
jana sta prodajala žga-
nje.

Gloversville, N. Y., 31. jan.
Detektivki so našli sled, ki jih
bo po njihovem mnenju doved-
lo do vira strupenega žganja,
ki je do sedaj že zahtevalo v
enem tednu 32 žrtev.

Policijski načelnik James
Long iz Little Falls, N. Y. je
rekel, da sta Joseph in Thomas
Derrico iz Gloversville izpove-
dala, da sta John de Pedro in
Angelo di Dominic v hiši nju-
ne matere Marije Derrico zlo-
žila več steklenic nepostavne-
ga žganja. Več oseb, ki so zbo-
lele vsled popitega žganja, je
izpovedalo, da so kupile žga-
nje v tej hiši.

De Pedro in di Dominic sta
bila aretirana in prepeljana v
Utica, N. Y. Oba pa trdita, da
sta žganje kupila v neki trgo-
vini v Utici, kjer je policija
pozneje tudi zaplenila 2000
galon žganja.

Kemiki sedaj skušajo do-
gnati kakovost zagonetnega
in naglo učinkujočega strupa,
ki se nahaja v žganju. Dokler
ne bo dognano, kake vrste
strup se nahaja v žganju, 15
žrtev ne bo pokopanih.

V Utici, N. Y. je umrlo 16
oseb. V bolnišnici se nahaja še
vedno 12 oseb, ki so zbolele
vsled zastrupljenja z žganjem.

UPOR PROTI SENATORJU LONGU

New Orleans, La., 31. jan. —
Upor proti diktaturi senatorja
Longa se širi po mnogih okra-
jih. Nezadovoljni prebivalci se
očitno oborožujejo. Njihovi vo-
ditelji odkrito govorijo o držav-
ljanski vojni. Sodnik Charles
F. M. Kilbourne je brzojavno
vprašal voj. tajnika Derna,
ako je državljanom dovoljeno
bojevati se z državno milico.

PARAGVAJSKA OFENZIVA

Buenos Aires, Argentina, 30.
januarja. — Paragvajci so se
polastili 1000 kvadratnih milj
ozemlja, ki je bogato na petro-
leju. Paragvajci se sedaj na-
hajajo samo še 19 milj od bo-
livskega glavnega stana Vil-
la Montes. Paragvajska arma-
da se sedaj pripravlja na oble-
ganje Villa Montes.

PODERŽAJ JE BIGAMIST

Priznal, da je bil nepo-
stavno poročen z Agnes
Tufersonovo. — Sod-
nik mu je določil odvet-
nika.

Ivan Poderžaj je bil v sredo
pripravljen pred sodnika George
L. Donellana, kateremu je pri-
znan, da je kriv bigamije, ker
se je v decembru 1933 poročil
z newyorško odvetnico Agnes
Tufersonovo, navzlic temu,
da je že bil poročen s Suzanne
Ferrand.

Sodnik Donellan je takoj do-
ložil za Poderžajevago zago-
vornika odvetnika Clyde Dart,
četudi je rekel Poderžaj, da ne
potrebuje zagovornika.

— Kriv sem; kaj more odvet-
nik napraviti za mene? — je
rekel Poderžaj. — Priznam, da
sem po ameriški postavi kriv.
Pripravljen sem plačati za to
krivdo, četudi nisem vedel, da
sem kriv.

Na policijski stražnici je bil
Poderžaj izpraševan več ur,
toda ni dal nikakega pojasni-
la o Tufersonovi, ki je skriv-
nostno izginila 20. decembra
1933.

Poderžaj pravi, da je prejel
v ječi na Dunaju štiri nepod-
pisana pisma, katero mu je po
njegovem mnenju pisala Tuf-
ersonova. Na vprašanje, za-
kaj misli, da je ta pisma pisa-
la Tufersonova, je odvrnil:

— Vedno mi je na ta način
pisala in nikdar podpisala
svojega imena, ker se je bala,
da bi jo Suzanne Ferrand to-
žila zaradi bigamije.

MIHALJOV BAJE MRTEV

Sofija, Bolgarska, 31. jan.
Nepotrjena poročila v mace-
donskih krogih zatrjujejo, da
je bil voditelj macedonskih re-
volucionarjev Ivan Mihajlov
umorjen na otoku Rhodes.

URUGVAJSKA VSTAJA ZADUŠENA

Montevideo, Urugvaj, 31. ja-
nuarja. — Urugvajske uporni-
ke je zadel hud udarec, ko je
bil aretiran voditelj Domingo
Baque, ki je prevzel vso odgo-
vornost za vstajo aretiranih.
Aretiranih je bilo tudi več sto
drugih upornikov.

HRIPA NA ROMUNSKEM

Bukarešta, Romunska, 31.
januarja. — Epidemija hripe
se neprestano širi. Pri delav-
skih zavarovalnih družbah se
je zgledalo za zdravljenje 20
tisoč delavcev. Ker so večino
tudi zdravniki zboleli za
to boleznijo, je položaj zelo o-
pasen.
Skoro vsi ministri so bolni.
Kralj Karol je na svojem dvo-
ru napravil kvarantino, da se
ne bi nalezel bolezni.

V DEVETIH DRŽAVAH SE JE POJAVILO VSTAŠKO GIBANJE

MEXICO CITY, Mehika, 31. januarja. — V de-
vetih izmed osemindvajsetih mehiških zveznih dr-
žav se je pojavila vstaja proti vladi. Vstaja je pre-
cej dobro organizirana, toda vlada upa, da jo bo u-
spešno zatrla.

KRALJ KAROL ODSLOVIL LJUBICO

Romunski kabinet je
sklenil, da mora kralje-
va prijateljica iti iz de-
žele. — Kralj se je za-
hтеvi vklonil.

Dunaj, Avstrija, 31. jan. —
Kot pravi neko poročilo iz Bu-
karešte, se je slednjič kralj
Karol odločil, da odslovi svojo
dolgoletno prijateljico in "ne-
kronano kraljico" Magdo Lu-
pescu.

Romunski kabinet je skle-
nil, da mora Magda Lupescu iz
dežele. In Karol se je na pri-
govarjanje svojih prijateljev
uklonil zahtevi svojih mini-
strov, da je ohrani prestol za
sebe in za svojega sina.

Karlova ločena žena prin-
cesa Helena je že opetovano
rekla, da se ne vrne prej na
Romunsko, dokler Magda Lu-
pescu in izgnana iz dežele. Se-
daj bo mogoče prišlo do sprave
med Karolom in Heleno.

Romunski rodoljubi si že več
let prizadevajo, da bi pregovo-
rili Heleno, da se vrne, toda
Karol se ni hotel ločiti od svo-
je lepe prijateljice in se ni ho-
tel ukloniti zahtevi svojih po-
danikov. Rekel je tudi, da se je
Helena sodniško ločila od nje-
ga, toda Karolovi prijatelji so
mu dopovedali, da je Helena
morala zahtevati ločitev zaka-
na zahtevo vlade.

MEHIŠKI REVOLUCIONARJI PRED SODIŠČEM

Mexico City, Mehika, 31. ja-
nuarja. — 32 let stari odvetnik
Andres Pedrero je prišel s tre-
mi drugimi obtoženci pred vo-
jaško sodišče zaradi veleizda-
je. Vsi so obdolženi, da so v
februarja lanskega leta snova-
li zaroto proti vladi.

Tajni detektivki so dognali,
da so revolucionarji prejema-
li denar iz Združenih držav. V
provinci Durango so revolu-
cionarji oborožili kmete. Revolu-
cionarno gibanje vodijo
premagani predsedniški kan-
didat Villareal, ki živi v Zdru-
ženih državah, general Caraveo
v El Paso, Tex., Gilberto
Valanzuela in Enrique Vas-
cancelos. Detektivki so se navi-
dežno zvezali z revolucionarji
ter so se celo sestali z voditelji
v El Paso.

Tako je izjavil mehiški voj-
ni minister z ozirom na osem-
najst aretiranih vstašev, ki se
bodo morali zagovarjati zara-
di veleizdaje.

Vstajo je organiziral poraženi
predsedniški kandidat Villareal,
ki je zbral okoli sebe ve-
liko število fanatikov, kateri
skušajo vzbuditi med prebi-
valstvom vtis, da vlada slabo
gospodari.

Vojno ministrstvo je podalo
svojo izjavo, ko je bilo prive-
denih pred tuk. sodišče osem-
najst zarotnikov.

Poleg generala Villareala o-
menjajo kot netitelja vstaje še
nadaljnega poraženega pred-
sedniškega kandidata Jose
Vasconcelosa.

Gotovi krogi so mnenja, da
podpira Vasconcelosa senat
Združenih držav.

Priče izjavljajo, da so name-
ravali zarotniki usmrtiti gene-
rala Callesa, "močnega moža
Mehike".

Washington, D. C., 31. jan.
Senator Borah je danes pred-
lagal v senatu, naj zunanji ur-
ad dožene, koliko je mehiška
vlada kriva preganjanja mehi-
ških katolikov.

GOERING JE ODPOTOVAL IZ POLJSKE

Bjalovič, Poljska, 33. jan.
Pruski ministrski predsednik
in nemški zrakoplovni minister
gen. Hermann Wilhelm Goe-
ring, ki je bil dva dni na lovu,
je odpotoval. Ustrelil je samo
enega divjega mrjasca. Kam
se je odpeljal s svojim posebnim
vlakom, ni bilo naznanje-
no.

Prebivalci malega trga za
časa Goeringovega obiska ni-
so imeli kaj prijetnih časov,
ker so živeli, kot bi bili oble-
gani. Nikomur ni bilo dovolje-
no hoditi v park ali pa se pri-
bliziti lovskemu gradu pred-
sednika Mosćickega. Policijs-
ka straža je bila popolna.
Vsak gost, ki je bil na lovu, je
imel stalno pri sebi dva detek-
tiva.

Tekom dveh dni je imel Goe-
ring dovolj časa za razgovor z
najvišjimi poljskimi uradniki.
Mnogo se je razgovarjal z ge-
neralom Sosenskowskim in Sa-
drycyjem. Zato bo mogel Goe-
ring poročati Hitlerju, ako je
Poljska pripravljena podpirati
Nemčijo v njeni zahtevi glede
oborožitve.

MALARJA NA CEJLONU

Colombo, Cejlon, 31. jan. —
V okraju Kegalle je v zadnjih
dveh mesecih za malarijo umr-
lo 7000 ljudi.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Da celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kana	Za pol leta	\$3.50
Da pol leta	Za inosemstvo za celo leto	\$7.00
Da četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3874

ZNAČILNE BESEDE

Slovenski farmer Mr. Frank Keršmanec nam piše iz Worcester, N. Y.:

— Že nešteto krat sem se prepričal o resničnosti slovenskih pregovorov kot so naprimer naslednji: — Kdor je predober, je oslu podoben. — Izkušnja uči človeka. — Izkušnja je idobra, če ni predrago kupljena. — Kdor ne dela, naj tudi ne je. — Roka roko umije. — Bolje je, da se ti prijatelj zame-riš kot da se prijatelj tebi.

— Dragi čitatelj, cenjenega slovenskega dnevnika "Glas Naroda", upam, da mi ne boš štel v zlo, če zapišem nekaj resnih besed. Ako si še pred prago ali če si že prestopil prag najboljšega dela svojega življenja, počakaj malo in premisli, koliko zanimivega poučnega čtiva nam je že nudil in ga nam še nudi "Glas Naroda". Po mojem trdnem prepričanju je to najboljši slovenski list v Združenih državah. Mogoče je kdo drugega mnenja, toda če je pošten in pravičen, bo nazadnje le meni pritrnil.

— Prejšnji teden smo čitali, koliko denarja je "Glas Naroda" žrtvoval v zadnjih petih letih, da je ustregel svojim naročnikom in čitateljem. Ali ni naša sveta dolžnost, da ga podpiramo in mu skušamo dobiti novih naročnikov, da bodo zamašili vrzel, ki so jo povzročili tisti, kateri so izkoristili dobroto in požrtvovalnost, se zadolži pri naročnici in pozabili na vse skupaj.

— Pošteno plačevanje, pravična terjatev in pravilna idelitev — to so načela, ki bi se jih moral vsak Slovenec držati. Tako so nas učili naši starši in to naj nam bo vedno smernica za življenje. —

To so značilne besede, ki so prišle zares iz sra.

Vsak dan dobivamo slična pisma, ki nas potrjujejo v veri, da smo na pravi poti.

Prijatelji kot je Mr. Keršmanec in nešteti drugi, so nam v veliko podporo in vzpodbudo, ker pridejo osebno z našimi ljudmi v stik ter jim ustmeno tolmačijo našo pisano besedo.

"Glas Naroda" se ne bo nikdar izneveril svojemu načelu, da je treba dati našemu narodu v Združenih državah najboljšo in najzanimivejšo čtivo, gojiti v naših ljudeh spomin na stari kraj ter jih navdajati z ljubeznijo do nove domovine.

Zatrdno smo prepričani, da je najhujše prestano in da bo hudi petim letom sledili boljši časi za vse narodne ustanove in za posameznike.

S pomočjo nešteti svojih prijateljev, predvsem pa točnih naročnikov bo "Glas Naroda" v prvi vrsti skrbel, da bo nudil čitateljem vse, kar jim more nuditi slovenski list v tujini.

Čitatelji in naročniki naj bodo uverjeni, da bomo mi storili svojo dolžnost.

Storili jo bomo pa tem lažje in s tem večjim veseljem, če bodo tudi oni storili svojo.

Dopisi.

Dolgeville, N. Y.

Prosim za malo prostora v cenjenem listu. Prišel sem iz gozda, da se malo odpočijem ter da pogledava in poiščeva z Mr. Rusom, kje bomo zopet sekali drugi gozd.

Pa kaj sem zvedel? V Salisbury Center, N. Y., je obiskala škotljka naša mlada zakonca Mr. in Mrs. John in Frances Svašnik ter jima pustila krepkega fanta. Čestitam!

Floyd.

Strabane, Pa.

Najprej vam lepa hvala, ker ste mi popravili dopis, ki je bil priobčen 23. januarja. Tukaj vam pošljem dva nova naročnika, kakor sem že obljubil.

Mrs. Batista je čitala moj list G. N. dolgo časa. Sedaj ji gre malo bolje in mi je ponudila \$3, da naj jih pošljem za podaljšanje moje naročnine, pa sem zavrnila. Bom že sama plačala, kakor že okoli šestnajst let. Če ne bom mogla, bom pa pisala, da mi ga boste ustavili.

Menda ne bo vedno tako. Saj imam tri otroke za delo. kmalu bosta še četrti in peti. Dela jim ni mogoče dobiti. Moj mož napravi par šiltoev na teden.

Jaz imam okoli dvajset romanov izrezanih iz G. N. in skupaj sešitih. To je kakor bi imela toliko lepih knjig. G. N. ni samo za en dan.

Vse lepo pozdravim!

Ana Strle.

Joliet, Ill.

Tukaj vam pošljem naročnino za Glas Naroda in dva nova naročnika.

Vreme smo imeli mizlo in ledeno, ali vseeno so se zbrali najin prijatelji in nama priredili velik surprise party ob najini 20-letnici zakonskega stanu. Ravno sva se smejala Zgakovi koloni, ko so naju prese- netili.

Prisrčna hvala tistim, ki so se trudili: Mr. Bambič, Mrs. Kunštek, Mrs. Jeriša in Mr. J. Geršič ter vsem udeležencem. Zabavali smo se do drugega dne.

Prav lepa hvala za krasen dar, ki bo nama v veselje in spomin.

S pozdravom!

Joseph in Joseph. Horvat.

E. Windsor, Ont., Canada.

Kot naročnik vašega cenjenega lista Glas Naroda se tudi jaz oglašim s par besedami, kako živimo v tukajšnjem mestu.

Kot je že znano mnogim, so tukaj izključno same avto tovarne, katere so začele precej obratovati, posebno Ford Motor Company. Razlika je pa le ta, da kdor ima denar, da si dele kupi, tisti dela. Ako tega ni, moraš pa sam doma biti, jaz sem in mogoče drugi.

Pred časom, ko sem bil med rudarji v raznih rudarskih krajih, sem čul samo, koliko je plačal ta in zopet oni. Toda ko-

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO

Za \$ 2.75	Din. 100
\$ 5.25	Din. 200
\$ 7.50	Din. 300
\$ 12.—	Din. 500
\$ 23.25	Din. 1000
\$ 47.50	Din. 2000

V ITALIJO

Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 18.25	Lir 200
\$ 44.60	Lir 500
\$ 88.20	Lir 1000
\$ 176.—	Lir 2000
\$ 263.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo se boje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.85
\$ 15.—	\$ 16.—
\$ 20.—	\$ 21.—
\$ 40.—	\$ 41.25
\$ 50.—	\$ 51.50

Prejemnik doli v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Iz Jugoslavije.

Razbojniški napad na župnišče.

V Bistri, nedaleč od Zagreba, so ponoči se neznani razbojnik vlomili v dom popularnega župnika Srečka Ivsoviča. Župniku gospodinjica neka sorodnica, ki ima 20-letnega sina. Fant je bil v hlevu, ko je šel ropot na dvorišče in takoj nato opazil neke neznanec.

Klical je na pomoč, razbojnik pa so navalili nanj s sekuro in ga hudo ranili. Razbojnik so vdrl v hišo, s puško ustrašovali gospodinjico, ko pa je prišel iz svoje sobe župnik ter začel klicati: "Franccek, Franccek, streljaj!" — so se tolovaji spet umaknili na dvorišče. Župnik je klical sina gospodinjice, ker ni vedel, da je ranjen. Ker se fant ni odzval, se je župnik zatekel v cerkev ter začel zvoniti. Takoj se je zbralo nekaj sosedov, razbojnik pa so zbežali. Z orožniki vred jih zasleduje sedaj tudi zagreška policija.

Strašen zaključek vesele zabave.

V Borči je premožni kmet Jovan Nikolajević povabil svoje sorodnike in prijatelje na večerjo. Povabljen je bil tudi njegov bratranec Gjuro Ivanov s svojo mlado ženo Zorko, veselo vaško lepoticco. Okrog polnoči, ko je že vse goste razgrelo vino, se je začel Gjuro jeziti, ker se je njegova mlada žena preveč ljubeznivo pogovarjala z gostiteljem. Veseli gostje se so njegovo jezo niso zme-

MRS. COOLIDGE SE

BO POROČILA

Washington, D. C., 31. jan. Spomladi se bo Mrs. Grace Coolidge, vdova po predsedniku Coolidge-u poročila z bivšim Coolidgevim tajnikom Ev. Sandersom, ki je vdovec in star 53 let.

PAIN EXPELLER

Zoper boli in bolečine
zahtevajte
svetovnoslovni
ANCHOR
PAIN-EXPELLER
Pain-Expeller vedno
prežene bolečine

KILLS PAIN

Nezaposleni delavec pred Huyler's restavratom v Chicagu se poželjivo ozira v izložbeno okno, ker so razstavljene jedi. Petindvajset centov stane porcija, toda on jih ne premore.

Peter Zgaga

Kot ste gotovo čitali včeraj v oglasu, prirede v nedeljo popoldne mladi slovenski tamburaši svojo veselico v Slovenskem domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Društvo mladih tamburašev, ki udarjajo pod vodstvom požrtvovalnega gospoda Gerjoviča, je poleg "Slovana" najbolj nesebično slovensko društvo v Greater New Yorku.

Če le gre za slovensko stvar, se fantje in dekleta odzovejo vsakemu vabilu.

Nešteto krat so že sodelovali, v nedeljo so pa tisti, ki so bili deležni njihove pomoči, na vrsti, da jim s svojim obiskom izkažejo priznanje in jih spodbude k še večji vnemi in delavnosti.

Bolj jih ne boste mogli razveseliti — kot če bodo — ko se bo zastor dvignil — zagledali pred seboj polno dvorano.

Priznanje zaslužijo — obilna udeležba je pa največje priznanje, ki ga jim morete dati.

Neki angleški zdravnik je ugotovil, da potrebuje človek več ventilacije.

Tega prepričanja so menda tudi gangsterji.

Če se jim nudi le količkaj prilike, ti s krogami temeljito prevrtajo telo.

Brihtnemu sedemletnemu dekletu so rekli:

— Ko boš velika, se boš pa poročila, kaj ne?

— Nak, poročila se pa že ne bom — je odvrnila odločno.

— Čemu bi se pa ne?

— Mati večkrat pravi, da današnji zakoni niso več taki kot so bili včas. — Komaj leto dni sta poročena, pa gresta vsakebi, — pravi mati. O ne, poročila se pa že ne bom. Če bi me mož po enem letu zapustil, kaj bi počela s tremi ali štiri nepreskrbljenimi otroci?

Bajka.

Tudi med živali se je vgnezdila poklenska politika. Tako so stale nasproti: stranka nerodnih medvedov proti stranki naivnih oslov itd., itd. Vsem tem strankam, ki so bile zelo glasne, a vendar dokaj malo številne — je stala nasproti ogromna množica krotkih, slabo organiziranih zajcev.

Hoče-noče so morale torej ugoditi eviležu velike množice zajčkov in skleniti strankarsko oremirje. Napisale so v protokol, da sklepajo večni mir med živalstvom in da se odpovedujejo svojemu orožju.

Podpisali so protokol med drugim tudi volk, medved, jastreb in divja mačka. Čez tri mesece so imeli zopet sejo za voljo kontrole, ako se vsi ravna po sklepih protokola.

"Ti volk, zakaj nosiš v gobcu še vedno svoje strašno zobovje?"

"Ali nima ovea tudi zob? Potrebujem zobe, da v miru grizem travo in zelišča".

"In ti medved, zakaj nosiš na šapah še vedno tiste grozne nohte? — Ali je to razorožitev v smislu protokola?"

"To je dokaj nedolžno orodje. Nohte potrebujem za plezanje po drevmu..."

"In ti jastreb! Zakaj imaš še vedno tako oster zakrivljen kljun?"

"S kljunom lovim samo muhe, muhe pa niso podpisale protokola..."

"No in končno ti divja mačka?"

"Jaz sem si odgriznila svoje kremplje", je dejala divja mačka in pokazala mehke tačice, v katere je skrila nabrušene kremplje...

Pa so soglasno ugotovili živalski strankarji:

"Neskončna je modrost živali. Storišmo največje delo vseh časov, postavili smo nepremakljiv temelj miru!"

POUK V ANGLEŠČINI.

College of the City of New York sprejema za poučadni tečaj prosilce, ki žele izpopolniti znanje v angleškem jeziku. Na razpolago so izvežbani učitelji, ki posvečajo posebno pažnjo odpravi tujega naglasa.

Pri vpisu bo prosilce klasičirala Miss Inez E. Reade, nadzorna učiteljica Columbia University in predavateljica o načinu, kako je treba poučevati tujerodce v angleščini.

Dopolodne in popoldne se vrši pouk v sobi št. 826, 23 Street Building, 23. cesta in

Lexington Avenue, ob torkih in četrtkih. Prva sekcija 5. februarja. Oni, ki se žele učiti zvečer, se morajo registrirati v sobi št. 222, Main Building, 139. cesta in Convent Ave., v ponedeljek, torek in sredo, 4, 5. in 6. februarja, med polosmo in poldevetu uro.

Sekcija 4. (Low Intermediate).

Ob torkih in četrtkih, od polosmi do devetih, soba št. 203 Townsend Harris Hall, 138. cesta in Amsterdam Ave. Pričetek 7. februarja.

Sekcija 5. (High Intermediate).

Ob torkih in četrtkih, od polosmi do devetih, soba št. 210 Townsend Harris Hall, 138. cesta in Amsterdam Ave. Pričetek 7. februarja.

Ob torkih in četrtkih, od polosmi do devetih, soba št. 201, Townsend Harris Hall, 138. cesta in Amsterdam Ave. Pričetek 7. februarja.

Sek. 7. (Advanced Course).

Ob ponedeljkih in sredah, od polosmi do devetih. Soba 201, Townsend Harris Hall, 138. cesta in Amsterdam Ave. Pričetek 11. februarja.

Pismo slovenskega farmerja.

Peter Rode, Worcester, N. Y.

Čitam dopise iz naselbin, in kakor izgleda, smo vsi na istem ali še na slabšem kot prejšnje leto.

Vsi vladi ukrepi in podpore ne zaležejo dosti. In zakaj? Podpora se je podelila večinoma nepotrebnim osebam, reveži so pa ostali na cedilu.

Baš sem čital v časopisu, da so oblasti zaprle 3 osebe nekeje v Maine, ki so dobivali vladno podporo, njih hranilne knjižice so pa izkazovale nekaj nad 34 tisoč dolarjev prihrankov. Seveda, je gotovo dišalo po žlahti.

Demokratska stranka, ki je sedaj na površju zida z vso vsemno, ali kaj nam pomaga, ko ji kapital skoro vse spriti podre. Denar je moč, in to republikanski mogočnejši dobro vedo. Seveda, jezo se mora pokazati v polni meri. To naj bo osveta za udarec pri zadnjih predsedniških volitvah.

Kakor se čita iz dopisov, je tudi demokratska stranka precej iz one poti, katero so imeli začrtano za časa volitev. Ob ljube nam še danes breneče po uselih, ali to je vrag, ker ima glavno beselo Wall Street, mi pa kimamo in poslušamo lepe doneče besede plačanih profesionalnih govornikov.

Po mojem skromnem prepričanju je že skrajni čas, da se tem privilegiranim razredom enkrat za vselej odvzame kontrolo in se prav nakratko obračuna z njim.

Kdaj se bo to zgodilo, je vprašanje, ker mi delavci trpinim hodimo vsak svojo pot in ni več nikake skupnosti in vzajemnosti.

Spominjam se deset ali petnajst let nazaj, ko so ljudje že saj navidez kazali nekako skupnost in imeli družabne sestanke brez razlike narodnosti, danes pa vsi gledamo v nekako negotovost. Vse je brezbržno. Ogibamo se drug drugega, kakor v času svete prohibicije, ko smo videli drug v drugem detektiva ali volhuna. Sedaj, ko tega ni več, nas pa tlači druga mora, ki je hujša od prejšnje.

Sedaj pa še malo pojasnila kar se tu farmerji pehamo za delom, katerega nam nikdar ne manjka. Lanska letina je bila še prav povoljna, navzlic suši v juniju, samo je bilo pridelka malo manj kakor običajno. Tudi kvaliteta je bila slabša. Oves je skoro sto procenten, koruza povoljna kakor tudi ajda, krompir pa čez vse pričakovanje. Krompirja je imel vsak kar malo preveč, ker kleti niso bile dosti velike, da bi se tako količino spravilo čez zimo.

Tu je navada, da prekupeci že jeseni pokupijo in zvoziijo v skladišča, ali prošlo jesen je bilo narobe. Vsi smo bili razočarani. Eden ali dva sta odpeljala po par sto bušljev in sicer za sramotno nizko ceno, po 30 centov bušel ali 3 za en dolar.

V decembru je bilo še slabše. Tudi vraga ni bilo po krompir. Kakor sem slišal, je hodil neki prekupec okoli in plačeval po 17 centov bušel. Ako ga je kje dobil za to ceno, ne vem. Mislim, da ne. Veliko farmerjev ga ni hotel več kopati, in sedaj gnije v zemlji.

V decembru sta tudi hodila dva gospoda tu okoli radi potrditve krompirja državi, katerega bi rabili za pomoč revnim.

2. decembra bi ga morali oddati pod sledečimi pogoji: mora biti U. S. št. 1, ves prebran in ne manjši kakor 1 1/4; ne preveč debel, lepo čist brez vsakega udarca in ne vem kaj še vse, za ceno 62c za 100 funtov. Vrečo mora vsak sam preskrbeti, pripeljati na kolodvor, zložiti v vagon, potem pa če je potreba radi mraza obiti znotraj vagon s papirjem, kar je tudi delo farmerja. K temu pa pride še drugo: inšpektorji, pristojbina, podpis mirovnega sodnika in priča, da smo gotovo mi pridelali krompir. To tudi farmer plača iz svojega žepa. Sedaj pa računajte, koliko nam bi ostalo. Poleg tega se je slišalo, da bo treba za denar čakati 90 dni. Kar je državne naročbe, je že tako. Vse pod ceno, kar se tiče poljskih pro-

duktov in potem še toliko "red tap". Da iz te moke ne bomo pekli kruha, se razvidi iz navedenih vrstic.

Zima nam še nekako prizanaša. Snega smo že imeli precej, ali to je vrag, ker ga burja vedno tja odnese, kjer ga ni treba, namreč na ceste.

V nedeljo je toplomer kazal tu pri nas že 18 pod ničlo. Seve, v nižje ležečih krajih je bilo še mrzleje.

V tem času smo precej zaposleni z nabavo ledu, da nam gospoda v vročih dneh ne vrača mleka.

Krave tudi ne molzejo kakor prejšnje zime, vzrok tiči v slabši klaji. Piča, katero moramo kupovati, se je tudi podražila za 40%. Mleko ima še nekaj cene, v primeri s par leti nazaj, ko smo dobili v decembru 73c za sto funtov mleka 3.5 maščobe.

Da nam ne zastanejo naši okoreli udi v zimskem času, za to pa že preskrbe kompanijski inšpektorji s svojim nosom. Skoro vsak dan pride kaj novega od državne ali kompanijske oblasti.

Pred par leti smo bili skoro primorani pustiti krave cepiti proti tuberkulozi. Kaj je bila posledica? Pohrali so nam vse najboljše in najlepše krave iz hleva, stare in mršave so nam pa pustili za spomin.

Tu je Slovenec, kvalificiran farmer, ki je zgubil polovico glav. Imel je prvovrstno lepo debelo živino. Vladni mož, ki je cepil živino, je porabil za 30 glav 3 doze dotičnega strupa.

Ta moj prijatelj je seveda takoj nakupil drugo živino, da nadomesti izgubo. V 90 dneh pride zopet drugi vladni mož, ki cepi zopet vse odkraja. Ali glej ga spaka, on ni porabil niti ene doze, in vse je bilo zdravo kot riba.

Vprašam prijatelja, kako je to mogoče. — Čisto enostavno, — mi odgovori. — Daj, da ti napumpam tistega strupa v sedež, pa boš tudi ti T. B.

Potem zopet pridejo pregledovat mleko in doženejo, da vsebuje preveč kisline. Zopet je šlo par repov iz hleva. Lansko jesen zopet pridejo. Vse krave, katere ne molzejo na vse štiri ali imajo gosto mleko, ven z njimi. Tako so jih zvrgli nekaj čez 3800 glav. Večinoma so jih pokupili prekupeci po 5—10 dolarjev za glavo. Imeli smo čas 74 dni da se iznebimo te pokore. Seveda, precej so jih farmerji doma pobili za svojo uporabo.

Spomladu imamo že vnaprej naznanjeno, da smo gotovo pripravljeni na še hujši udarec. V novembru smo dobili kar na kratko povelje, da moramo podpisati nekaj kontrakt s kompanijo, da bomo pripoznani v Washingtonu kot nekakšno društvo pridelovalcev mleka. Rok je bil kratak in ni smelo biti nobenega oklevanja. Do 10. novembra smo imeli čas. Po tem dnevu ne vzamejo mleka več od osebe, katera ne podpiše. Kaj smo hoteli? Podpisali smo, zakaj? bikom bosti se ni dobro. Sedaj čakamo nadaljnjih kompanijskih ukrepov.

Rad bi tukaj slišal iz drugih slovenskih farmerskih naselbin, kako jih vlečejo od nas trpinov plačani parasiti. Cene določajo sami za svoje in za naše produkte, davke višajo vsako leto. Vse je obdačeno. Edino zdrave farmerske roke še ne plačujejo direktne davka od svojih desetih prstov, delo je pa itak obdačeno.

Če pa rečeš ali se pritožiš radi teh neznosnih razmer, si takoj boljševik ali komunist. Na črni listi se znajdeš in dnevi so ti šteti v obljubljeni deželi.

Gobeždanje nekaterih sto

procentmežev presega že vse meje.

Kakor je bilo zadnjič poročano v časopisu, se je neki sto procentni gobeždač oglašil k besedi v zbornici, da je treba kar 7 milijonov priseljencev deportirati čez lužo. Svetujem mu, da naj nikar ne pride med tu živeče slovenske farmerje, ker mu bo slaba predla. S takim fanatikom, ki je Mussolinijevega kalibra, tukaj hitro obračunamo.

Zadnjič je bilo poročano, da ma mesto Washington 90,000 državnih uslužbencev. Ali ne mislite, da bi se s polovico tudi izhajalo. Ali je treba, da eno listino trije nosijo, in da ima pometać pomagata, da mu metlo nosi. Seveda, vse je gospoda, kar se suče zunaj ali znotraj Kapitola in mora biti mastno plačano.

Tudi tu v naši revni občini imamo nebroj sarž od župana do constablerja. Seveda, vsi so sto procentni. Imamo kar štiri sodnike, ali samo eno knjigo postav; tri davčne preglednike, nebroj inšpektorjev in ne

vem kaj še vse. Vsi brez izjeme, kar je tu rojenih, so v občinskih službah, vse vleče, ta tukaj, drugi tam.

Nas Slovencev-volilcev se bojijo ko vrag križa, da bi jim ne zmešali štrane v občinski upravi.

Poskusili smo 1933, pa ni šlo, ali letos še nam zna sreča približati. Bomo videli.

Zalaznik se tudi nič ne prikaže. Mislim, da pri oknu sedi in fige kaže zimi. Kaj ga briga! Par sodov boljšega v kleti, pol krave, pitano prase in še vse druge dobrote. Zgaga, sedaj se lahko zglašiš pri njem, tako mi je zadnjikrat rekel.

Skoro vsak dopis se konča s pozdravom Zgagi. Čemu je tega treba, ker on je bolj zdrav kakor vsi dopisniki, posebno pa sedaj, ko ima polna usta zdravih, novih zob in prašica v kleti. Kakor sem zvedel, se je prase precej zredilo. Zgaga, pazi, da ti mreina ne popiha k Millerju v Secaucus, ker tam ima dosti žlahte.

ČUDAŠKA PRETEKLOST AVTOMOBILSKEGA KRALJA

Ameriški pisatelj Jonathan Northon Leonard je napisal življenjepis avtomobil kralja z naslovom "Fordova tragedija".

Fordovo življenje osamljeno v vrsti napolpravilnih zgodb ameriških bogatšev. Nikoli ni bil med iskaleci zlata, ni prodajal dnevnikov na ulici in ni okusil borze z enim dolarjem gotovine v žepu. Še s 40 leti je bil Ford po ameriških pojmihi samo revež. Lastnik skromne mehanične delavnice, kjer je popravljaval kolesa, šivalne stroje in sliho.

Leonard zatrjuje, da je imel Ford samo enkrat v življenju genialni domislek. To se je zgodilo leta 1903 in je Fordu vrglo milijone. Sklenil je da spremeni avtomobil takrat še drago, nepraktično igračo, v ljudsko vozilo. Sodobniki so smatrali Forda za primordeža, dasi se to nam zdi smešno. A mož, ki bi zdaj ponujal lastno letalo meščanski in kmečki družini, se bo zdel manj predrzen kakor Ford blazen leta 1903. Ford je hotel izdelovati avtomobile bolj poceni. V ta namen je moral znizati režijske izdatke. Tako je dospel do onega načela ločenega in nepretreganega dela, pri katerem izdeluje sleherna moč vedno iste serijske predmete, in o katerem se je toliko pisalo v zadnjih letih. Leta 1903 se je Ford po dolgem iskanju posrečilo najeti posojilo v znesku \$28,000. S tem denarjem je odprl majhno avtomobilsko tovarno, ki je postala temelj njegovega poznejšega pravičnega bogastva.

A Leonard zatrjuje, da je zakrivil ta uspeh Fordovo življenjsko tragedijo. Če se povzpne katerikoli mož v kratkem času med milijonarje, vidijo sodobniki v tem čudež, mož postane pravi "prerok". Medtem je ostal Ford slejkoprej povprečen dokaj neizobražen Američan, ki obvlada edino lastno stroko, nima pa samostojnega, globoko občutnega prepričanja v onih pereh mednarodnih vprašanjih, ki jih narekuje povojno življenje. Genialni domislek, ki ga je obogatil leta 1903, se ni ponovil več. Vse, kar je počenjal Ford odsihmal, je bilo samo neumno ali vprav smešno.

Leta 1914 je nenadno napovedal Ford vojno tobaku. To bi ne bilo smešno, toda Ford je zraven trdil, da ne škoduje tobak zdravju. Smatral je, da o groza pljuča kadivcev samo dim od sežganega cigaretnega papirja. Iz tega razloga je predlagal prepoved izdelovanja cigaret, zaplenbo in uničenje zaloga papirja in neusmiljene kazni. Istočasno bi morala dr-

žava poceniti tobak za pipo in cigare, "da je bi rešila zdravje bodoče Amerike". To gibanje je stalo Forda več milijonov in mu prineslo samo splošno zasmehovanje. Naposled je obmolknil. Izjave medicinskih avtoritet so ga poučile, da je preslepo zaupal onim potujočim napolmazačem iz napolpridigarjem, ki so ga ujeli v svoje mreže.

Kmalu nato je izbruhnila svetovna vojna. Ford je nekoč čital poročila z bojišč in nenadno zahteval svojega tajnika. Ta dan je slučajno znašalo število vojni žrtv na vseh frontah točno 20,000 mož. Številka je bila Fordu znana: 20,000 njegovih delavcev je zaslužilo 30,000,000 dolarjev na leto. Poklicani tajnik je moral zapisati te številke in ugotoviti, da bi to pomenilo, da uniči vojna dnevno po 600,000,000 dolarjev kapitala. "Šele ta otipljiva številka bo svetu dokazala, da je vojna zlo!" se je veselil Ford. "Ljudje si poprej niso predložili izgube!" Tako je prišel svoji "križarsko vojno zoper vojno". Naposled je o Božiču 1915 najel parnik in z njim poslal v Evropo zopet iste pridigarje, ki jih je vedno tako čislal. Naročil jim je, "naj pokličejo iz strelskih jarkov vse sovražnike ter na ta način končajo vojno". Toda "apostoli miru" so se skregali in celo stekli med vojnjo. Ko je došel parnik v Oslo, se je Ford takoj povrnil v Ameriko. Njegovo čeki so izostali in "križarska vojna" se je končala, preden je bila pričeta.

Pripomnimo naj, da se je obrnil Ford na sv. očeta in ga prosil za blagoslov "apostolskega početja". A ta brzojavka je pomenila novo polomijo. Ford ne pozna zgodovine in je naslovil svojo prošnjo na Benedikta VII. (namesto Benedikta XV.). Vatikanski dopisnik urad je Fordu vrnil brzojavko s pripombo, da umrl od njegovega naslovljenega papeža že v X. stoletju.

Ko je posegla Amerika v vojno, je pozabil Ford na pacifizem. Ponudil je vojni oblasti svoje sodelovanje in novi "izum", ki je moral po njegovem mnenju kmalu ukrotiti Nemčijo. Radi nezaupljivosti, ki je značilna za samouke, ni maral poprej vprašati strokovnjake in je zopet doživel velikansko polomijo. Predlagal je namreč, naj se uničijo sovražne nemške podmornice z desetstisočimi "podvodnimi Fordov". Ponujal je državi jako poceni male podmornice, ki bi imele prostor samo za enega moža, a nosile tem več torped. Opremiti jih je hotel z navadnimi avtomobilskimi motorji iz svo-

IZMOTAVANJA MADŽARSKE

Po daljših diplomatskih pogajanjih je bilo objavljeno poročilo madžarske vlade o preiskavi proti vstaskim teroristom. Madžarska delegacija je že ves teden silila v člane sveta Lige narodov, naj bi poročilo odobrili brez javne razprave, ker je upala, da med mrzličnimi pogajanjimi o posarskem vprašanju, vzhodni pogodbi in rimskimi dogovori ne bo nihče opazil te njene šahovske poteze.

Toda taktika madžarske delegacije se je izkazala kot napačna, ker poročilo madžarske vlade ne ustreza naročilom, ki so bila izdana v resoluciji sveta Lige narodov lani v decembru. Vsemu temu se je priključila še svojevrstna metoda v pogajanjih madžarskega zunanjega ministra Kanye, ki je grozil, da madžarska vlada ne bo pristala na rimsko pogodbo, in da bo eventualno celo preklcala sedaj predloženo poročilo. Nihče ni mogel razumeti taktike madžarske delegacije, dokler ni bil šele danes razčiščen položaj, ko je bila objavljena madžarska spomenica. Sedaj se je namreč izkazalo, da madžarska vlada niti najmanj ni pripravljena izpolniti obveznosti, ki jih je prevzela nasproti svetu Lige narodov. Madžarska vlada pobija objavljeni listini vse obtožbe, ki jih navaja jugoslovanska tožba proti madžarskim oblastem, pričemur pa jih ne more ovreči.

V spomenici, obsegajoči 130 strani, madžarska vlada podurda, da madžarske oblasti z

marseillsko tragedijo in delovanjem teroristov niso imele nobenega opravka, priznava pa, da je bilo v zvezi s tem kaznovanih pet policijskih uradnikov zaradi malomarnosti pri kontroli emigrantov. Kaznovani uradniki so: Emerik Zaiden, dr. Ludovik Bokor, Aleksander de Seč, Ivan Ferencz in Ivan Czinka, ki so bili vsi premeščeni v provinco ali pa kaznovani na zaporne kazni do 30 dni. Spomenica ne navaja natančno, kako in v zvezi s katerimi emigranti so zakrivil ti uradniki službene prestopke.

Poročilo priznava dalje, da je Ivan Perčević res prišel na Madžarsko, a baje samo na obisk. Madžarske oblasti baje niso vedele, da so imeli teroristi na Janka pusti vojaške vaje. Glede potnih listov, ki so jih imeli teroristi, vojaške madžarske vlada, da so vsi ponarejeni, za kar pa ne navaja nobenih dokazov.

H kraju ugotavlja madžarsko poročilo:

1. Po skrbni preiskavi je ugotovljeno, da med madžarsko vlado, njenimi oblastvi in marseillskim atentatom ni mogoče najti nobene zveze. 2. Nekateri uradniki se niso ravnali po prepisih v pogledu emigrantov in so bili zato kaznovani. 3. Madžarska vlada se zaveda, da bi morali biti prepisi o emigrantih strožji, posebno pri njihovem pregledu in pregledu njihovih potnih listov. S temi svojimi ukrepi je po mnenju madžarskega poročila madžarska vlada popolnoma izpolnila nalogo, ki jo je prejela v decembru od sveta Lige narodov.

V Ženevi pa nasprotno prevladuje mišljenje, da madžarska vlada ni izpolnila naročil resolucije sveta Lige narodov, da so argumenti madžarske vlade jalovi in da v bistvu tudi ničesar ne dokazujejo. Zaradi tega je sedaj tudi jasno, zakaj je hotela madžarska vlada tako naglo likvidirati ta spor in zakaj je madžarska delegacija iskala zveze za skupno rešitev marseillske afere in rimske pogodbe. Prevladuje vtis, da se madžarska vlada boji izida preiskave, ki jo vodi francoska policija in ki najbrže na bo soglašala z ugotovitvami madžarske vlade. Svet Lige narodov se bo zato v sedanjem zasedanju samo kratko bavil s to zadevo ter bo razpravljal o izidu preiskave madžarskih oblasti šele v prihodnjem zasedanju, torej šele po sodni razpravi proti teroristom.

DEMONSTRACIJE V NEW YORKU

Ko je bil odpuščen iz službe B. L. Riback, predsednik zveze uslužbencev Home Relief urada, so vprizorili nezaposleni pred uradom veliko demonstracijo. Riback je bil nameč zelo vesten uradnik in ga bodenezaposleni težko nogrešali. Demonstracije seveda niso nič zalegle.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrebo, in kdor je od večjega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanja zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, da me vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

SLOVENIC PUBLISHING Co.

Travel Bureau

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

: : ZEMLJEVIDI : :
: : MOLITVENIKI : :
: : IGRE : : :

Romani...

ANA KARENINA, roman spisal L. N. Tolstoj. Dva zvezka, trdo vezana, 1078 strani. Cena \$6.50
"Ana Karenina" tvori višek Tolstojevskega umetniškega dela in je eno najpomembnejših del svetovnega slovstva sploh. Knjigo bi moral čitati vsak Slovenec.

AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik. 99 strani. Cena .80
Kersnik je poleg Jurčiča naš najboljši poljuden pisatelj. Več del, ki jih Jurčič vsled bolezni in smrti ni mogel završiti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" spada med njegova najboljša dela.

BELI MECESEN, roman, spisal Juš Kozak. 116 strani. Cena .40
Roman je izšel v zalogi Vodnikove družbe. Skrajno napeto dejanje se dogaja v Kamniških planinah. Kdor ljubi lov in planine, ga bo z napetostjo čital do konca.

BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE, roman spisal Frank Heller. 162 strani. Cena .60
Od začetka do konca napet roman, pol dejanja, spletk in najbolj čudnih razvojev. Že prve strani svoje čitatelja, in ga ne odloži prej, dokler ga ne prečita do konca.

BEATIN DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova. 164 strani. Cena .60
Poleg Pavline Pajkove je Luiza Pesjakova takorekoma edina ženska, ki se je koncem prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njeni spisi razodevajo čutečo žensko dušo.

BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 152 strani. Cena .80
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

GREŠNIK LENART, spisal Ivan Cankar. 114 st. Cena .70

MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena .80

MOJE ŽIVLJENJE, spisal Ivan Cankar. 168 str. Cena .75

ROMANTIČNE DUŠE, spisal Ivan Cankar. 87 strani. Cena .60

Ivan Cankar je prvak naših pisateljev. Ljudje, čijih duševnost opisuje, so pristno slovenski in opis njihovih značajev mora slehernega globoko prevzeti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zadnjih njegovih letih.

ČRTICE IZ ŽIVLJENJA NA KMETIH, spisal Andrežič Jože. 92 strani. Cena .35
Pod psevdonimom "Andrežič Jože" se je skrivati plodovit slovenski pisatelj, ki je znal spretno opisati življenje, ki ga je doživljal. Ob čitanju njegovih povesti se vsak nehoti spomni na staro domovino.

DROBIŽ, spisal Franc Milčinski. 130 strani. Cena .60
Naš najboljši humorist Milčinski je v tej knjigi zbral par svojih najboljših črtic, ob katerih se mora človek od srca nasmejati.

DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt. 112 strani. Cena .40
Concourtova dela so polna fines in zanimivosti, zlasti v risanju značajev, čijih nekateri so mojstrsko opisani in ima človek med branjem vtis, da poslušamo osebo, gledajo kraj nje in kramljajo z njim.

DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes. 158 str. Cena .75
To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrstvene svetovne literature.

ČRNI PANTER, spisal Milan Pugalj. 219 strani. Cena .80
Šopek povesti našega dolenskega pisatelja, ki se je razmeroma mlad poslovil s tega sveta. Če kdo pozna Dolencje in njihovo dušo, jih pozna Pugalj. Njegove spise čita vsak z največjim užitkom.

1913-1918, spisal Vitoimir Jelenc. Trdo vezano. 286 strani. Cena .125
To so spomini jugoslovanskega dobrovoljca, ki se je nesebično udeležil borbe za svobodo naše domovine. Knjiga zanima vsakogar, posebno pa tiste, ki so bili tako nesrečni, da so se udeležili svetovne vojne, in tako srečni, da so jo preživeli.

SREDOZIMCI, spisal Peter Bohinjec. 84 strani. Cena .40; vezano cena .60
Zbirka kmečkih povesti iz našega življenja. Bohinjec je dober pisatelj, ki v svojih spisih do pletice pogodi duševnost našega človeka. Ob čitanju njegovih del se zdi človeku, da ima pred očmi prizore iz domovine.

POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. 79 strani. Cena .60
Knjiga vsebuje tri povesti namreč priljubljene pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njegova dela.

SIN MEDVEDJEGA LOVCA, spisal Karl May. 160 strani. Cena .30
Dejanje te lepe povesti se vrši na ameriškem Zapadu. Pestre slike iz indijskega in ptičjanskega življenja. Mayu sicer očitajo, da ni bil nikdar v Ameriki, toda življenje na ameriškem Zapadu je znal dosti natančneje opisati kot marsikdo, ki je živel tam.

SKRIVNOST NAJLENKE, povest. Trdo vezano. 93 strani. Cena .50
To je po naše prirojena povest, ki bo zanimala slehernega bralca. Hudem duševnim bojem glavnega junaka oziroma junakinje, sledita zasledena sreča in zadovoljstvo.

ŠTUDENT NAJ BO. — NAŠ VSAKDANJI KRUH, spisal F. K. Finžgar. 80 strani. Cena .30
Naš mojsterski pripovednik nam nudi v teh dveh svojih delih obilo duševnega užitka.

SPISJE. Male povesti iz kmečkega življenja. 67 strani. Cena .35
ŠOPEK SAMOTARKE, spisala Manica Komarova. 174 strani. Cena .35
Zbirka povesti, ki jih je spisala pisateljica, ki pozna žensko dušo, žensko srce ter boje, ki divjajo v njem.

HUDI ČASL — BLAGO DUŠE, spisal Franc Betela. 96 strani. Cena .75
Knjiga vsebuje zanimivo povest in veselo igranje. Oboje je povzeto iz našega domačega življenja.

HUDO BREZNO in druge povesti, spisal Franc Erjavec. 79 strani. Cena .35
Naš izborni pripovednik in poznavatelj narave nudi čitatelju lepoto naših krajev in zanimivosti iz življenja naših ljudi.

FAROVSKA KUHAČICA, spisal J. Š. Baar. 207 strani. Cena .1—
To je iz česne prevedeno delo, ki bo zanimalo slehernega čitatelja. To je roman ženske, ki je skoro vse življenje žvela in gospodinjila v županščini.

FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek. 182 strani. Cena .60
Kdor ne pozna dijaškega življenja, naj prečita ta roman. Ob čitanju se mu bo odprl povsem nov svet, poln neslučenih dogodkov.

RDEČA MEGLJA, spisal Karl Figor. 192 strani. Cena .70
V širokem stilu zasnovan avanturističen roman znanega pisatelja, ki zna dejanje razplesti s tako čudovito fineso, da mora čitatelj nehoti z napetimi pričakovanji čitati do konca.

STRAHOTE VOJNE, spisala Bertha pl. Suttner. 228 strani. Cena .50
To je ena najslavnejših knjig, ki imajo namen vzbuditi v človeku stud do vojne. Poštastni prizori so opisani točno in natančno. Vsaka mati bi morala čitati to knjigo, kajti to je izpoved žene in matere, ki je izgubila na bojišču svoje najdražje.

GUSAR V OBLAKIH, spisal Donald Keyhoe. 129 strani. Cena .80
To je letalski roman, poln dejanja in najbolj neverjetnih dogodivštev. Čitatelj doživlja znano s pisateljem oziroma glavnim junakom skoro neverjetne pustolovščine, ki se vrše v zračnih višavah.

GOZDOVNİK, spisal Karl May. Dva zvezka. 208 in 136 strani. Cena .75
Spisi Karla Maya so znani našim starejšim čitateljem. Marsikdo se spominja njegovih romanov "V pustišahovi seneli", "Inetov", "Žut" itd. Dejanje "Gozdovnika" se vrši na nekoč dirjem ameriškem Zapadu.

HADŽI MURAT, spisal L. N. Tolstoj. Roman. 79 strani. Cena .40
To znano delo slavnega ruskega pisatelja je prevedel v slovensko Vladimir Levstik. — Sleherni rojak naj bi čital roman tega velikega ruskega misleca.

HEKTORJEV MEČ, spisal Rene La Bruyere. Roman. 79 strani. Cena .50
Skrajno zanimivo delo znanega pisatelja. Polno zapletljivosti in zanimivih dogodivštev. Čitatelj se čudi pisatelju, kako je svojo zgodbo strokovnjaško zasnoval.

DALMATINSKE POVESTI, spisal Igo Kaš. 94 strani. Cena .35
To so povesti, vzete iz življenja naših Dalmatincev: kako se veselijo in žalostijo, kako ribarijo, ljubijo in snubijo. Resničen čar našega Juga veje iz njih.

DVE SLIKE, spisal Ksaver Meško. 103 strani. Cena .60
Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstersko završeni, kot jih more završiti ednolone naš neznaneč Meško.

HELENA, roman, spisala Marija Kmetova. 134 strani. Cena .40
V tem romanu prikazuje Kmetova pretresljivo življenje učiteljice na deželi — duševno o-samljene žene v obliki, ki človeku seže globoko v dušo in mu ostane neizbrisno v spominu.

IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STOLETJE, spisal Očeh Svatopluk. 246 strani. Cena .120
V navedenemu delu spremljamo dobrodušnega Pražana gospoda Broučka v dobo strašnega in slavnega husitskega voditelja Jana Žižke. Ta zgodovinski roman je zanimiv od konca do kraja.

IZBRANI SPISI, dr. Hinka Dolenc. 145 strani. Cena .60
V tej knjigi so črtice izključno iz kraškega življenja. Menda ni še nihče tako zanimivo opisal kraške burje in Cerkljanskega jezera kakor Dolenc.

IZ MODERNEGA SVETA, spisal F. S. Finžgar. Roman, trdo vez. 280 strani. Cena .160
V tem romanu je posegel naš pisatelj Finžgar res v moderni svet. Klasično je opisal borbo med delom in kapitalom ter spletko in nakane kapitalistov. Idealna ljubezen dveh mladih src zavzema v romanu eno prvih mest.

IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja, trdo vez. 100 strani. Cena .150
Janez Mencinger se po pravici imenuje začetnik našega modernega leposlovja. On je prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič in Kersnik ter ubral modernost amer. V knjigi so tri zanimive črtice.

IGRAČKE, spisal Franc Milčinski. 151 strani. Cena .30
Šopek črtic in podlistkov našega najbolj duhovitega humorista.

IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski. 285 strani. Cena .75
Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralško strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.

JAGNJE, 110 strani. Cena broširana .30
V knjigi je poleg naslovne še povest "Starček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kajti spisal ju je znani mladinski pisatelj Kristof Šmid.

JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz. 123 strani. Cena .50
Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti znamenitega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.

JUTRI, spisal Andrej Strug. 85 strani. Cena broširana .75
Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakovanje... Posvečena je njihovemu tihemu junaštvu.

JURČIČEVI ZBRANI SPISI, devet trdo vezanih knjig. Vsaka ima nad dvesto strani. Cena vsem devetim knjigam je .9—
Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega priporočila. Jurčičeve knjige so napravnostne, se čtivo za dolge zimске večere. Njegovi originali, dotipni Krjavci, skrivnostna pojava desetega brata in cela vrsta drugih njegovih nepozabljenih obrazov bodo večno živeli.

JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma. 168 str. Cena .60
Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe španske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo ponedolžen obsojenega Juana Miserije. V o-sobi brezvestnega Lopezinka pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešev. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena .60 vsak zvezek. Vsi trije .150
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmečkega fanta, ki so ga stariši poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj lažje, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednjič priboril v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.

KUHINJA PRI KRALJICI GOSJI NOŽICI, spisal Anatole France. 279 strani. Cena .75
Anatole France je bil brezdvomno eden najodličnejših splošnih francoskih pisateljev. Svoj izredni dar, zamisliti se v čustvovanje in misljenje ljudi minulih vekov, je posebno pokazal v tem romanu, ki ga odlikuje duhovit in fini humor.

KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj. 308 strani. Cena .75
Ednolone veliki Tolstoj je znal opisati življenje tega napoldivnega plemena, ki je živel in deloma se vedno živo svojevrsno življenje na ruskih stepih. Napeta povest, polna burnih dogodivštev od začetka do konca.

KRIŽEV POT PETRA KUPJENIKA, spisal Pastuškin. 83. strani. Cena .70
Zgodovinska povest s Tolminksega, ki bo zanimala slehernega, ne pa samo ljudi, ki so iz onih krajev doma.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena .45
Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francoz Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse njegove napovedi so se vresničile. Podolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, poliet v stratosfero itd.

LJUBLJANSKE SLIKE, spisal Jakob Alešev. 263 strani. Cena .60
Izborna je pogodi ljubljanske tipe naš prvi humorist Alešev. Tako natančno in zanimivo je opisal vse od branjeve do ljubečnega gospodarja, da jih vidite kot žive pred seboj.

LOV NA ŽENO spisal J. O. Curwood. 194 strani. Cena .80
Skrajno napet roman iz modernega življenja. Človeka tako prevzame, da ga z velikim zanimanjem prečita do konca.

LUCIFER, spisal Jean de la Hire. 292 strani. Cena .1—
Fantastičen roman v šestih delih. Bolj fantastičen nego ga naslov razodeva. Čitatelj se mora nehoti čuditi bujni pisateljski domišljiji.

MATERINA ŽRETEV. 240 strani. Cena .60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.

MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett. 193 strani. Cena .80
Globoko zasnovana povest o otroku, ki ga ne odlojudnega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna rikl med bogatimi in reveži, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim. 92 strani. Cena .75
Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški romanopisec poznan po celem svetu.

ZABAVNA KNJILNICA. 122 strani. Cena .75
Zvezek vsebuje povesti Milčinskega, Premka in Laha. Posebno pretresljiva je spis Milčinskega "Mladih zanikernikov lastni življenje-pisli".

MLINARJEV JANEZ. Cena .50
Dejanje te povesti se vrši ob koncu srednjega veka in sicer v času, ko so bili teharjani povišani zaradi svojega junaštva v plimski stan.

MOŠKI RAZBOJNIK, spisal kapitan Fred. Marryat. 192 strani. Cena .80
Povesti moških guarjnih in pisatelja so splo-

šno vse zanimive, to delo pa presega po svoji zanimivosti najboljše povesti te vrste. Na-ročite izvod še danes, če se vam dopadejo povesti te vrste.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht. 120 strani. Cena .30
Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.

MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 200 strani. Cena .50
Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne zaostaja za originalom.

NAŠA VAS, spisal Anton Novčan. 224 strani. Cena 1—
V zvezku je devet črtic povečini iz naše lepe Štajerske. Pisatelj Novčan je nedosljudiv mojster v opisovanju značajev.

NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN. Trdo vezano. 115 strani. Cena .70
Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svetovne vojne".

Z OGNJEM IN MEČEM, poljski spisal H. Sienkiewicz. 683 strani. Cena .3—
Bogato ilustriran zgodovinski roman iz najbolj junaške dobe poljskega naroda. To je eno najboljših del najslavnejšega poljskega pisatelja. ČITAJTE TO KNJIGO.

ZLOČIN V ORCIVALU, spisal E. Gaboriau. 246 strani. Cena .1—
"Zločin v Orcivalu" je zelo zanimiv detekski roman, ki nam predložijo, kam lahko zabrede lahkomišeln človek, ki nima skrbni za vsakdanji kruh. — Seznanite se z francoskim detektivom Le Coque-om.

SVETLOBA IN SENCA, spisal dr. Fr. Betela. 176 strani. Trdo vezano. Cena .120
Naš znani pisatelj Betela je s tem svojim delom zopet posegel v naše preprosto življenje ter izborno orisal značaje, ki nastopajo v njem.

SLIKE, spisal Ksaver Meško. 189 strani. Cena .60
Osem povesti, ki zaslužijo, da jih sleherni prečita.

MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano. 151 str. Cena: mehko vezano .70

OTHELO, Shakespeare. Mehko vezano .70
SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena .70

Klasične igre najslavnejšega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko naš najboljši pesnik Oton Župančič.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj. 125 strani. Cena vez. .70 Broš. .50
Knjiga vsebuje dvanaest povesti pisatelja Pugalja, ki je poznal dušo dolenskega kmeta kot le malokdo.

NANŠI LJUDJE, spisal Alois Remeč. 94 strani. Cena .40
Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.

PLAT ZVONA, spisal Leonid Andrejev. 131 str. Cena .40
Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, namreč "Misel v megli" in "Brezdno".

PRODANE DUŠE, spisal Joža Likovič. 160 str. Cena .60
Kdor hoče vedeti, kaj počno fašisti z našim ubogim ljudstvom na Krasu, naj prečita to pretresljivo zgodbo.

PRED NEVIHTO, spisal I. Turgenev. 96 str. Cena .35
Mojstersko delo slavnega ruskega pisatelja.

POPOTNIKI, spisal Milan Pugalj. 95 strani. Cena .60
V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugalj deset črtic iz našega domačega življenja.

PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore. Trda vez. 84 strani. Cena .75
Prgevoril, esej in misli slavnega indijskega pisatelja.

PASTI IN ZANKE, spisal I. Š. Oreš. 231 strani. Cena .50
Kriminalni roman iz polpretekla dobe. Neki slovenski kritik je nekoč pisal, da slovenski pisatelji nimajo daru za pisanje kriminalnih romanov. No, pisatelj Oreš mu je dokazal, da ga ima.

PATER KAJETAN, spisal Verdictus. 187 strani. Cena 1—
Roman, napisan po ustnih izročilih in tiskanih virih. Zgodba človeka, ki ni bil rojen za samostan ter se je slednjič po hudih bojih vrnil v življenje.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 282 strani. Cena .60
To je satira na francoske pretekle in sedanje razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljalci.

PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena .50
Povest iz vojne dobe, ko se je v arcih vseh naših razsodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasično opasal. Z osvobodjenjem domovine doseže tudi povest svoj višek.

PREHAJAČ, spisal Fr. Betela. 157 strani. Cena .60
Kakor vse Detelove povesti, je tudi ta vzeta iz našega pristnega domačega življenja.

PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena .90
Verna slika pestrega velikomestnega življenja in spominov nanj.

TATIČ, spisal Franc Brek. Trda vez. 86 str. Cena .70
Naš izborni primorski pisatelj nam daje v tej knjigi dve povesti, ki jih je posvetil svoji materi.

TUNEL, spisal Bernhard Kellermann. 295 str. Cena .120
Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Cele armade delavcev se zarivajo vedno globlje v osterle zemlje. Sredi dela zaloti graditelj strahovito katastrofo, katere žrtev je na tisoče in tisoče delavcev. Toda čezmerna volja inšinirja Allana ne odneha, dokler ne stede med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak.

TRI LEGENDE O RAZPELU, spisal Julius Zeyer. Trda vez. 83 strani. Cena .63
Prevod treh zanimivih povesti znanega češkega pisatelja.

UGRABLJENI MILLJONI, spisal Seliger Brat. 291 strani. Cena .120
Knjižnica "Jutra" nam je s tem delom predstavila skrajno napet roman ameriškega Jugoslovana. Kdor bo prečital to delo, bo nehoti vzkliznil: "Da, Ivan Belle je bil pa res duhovitejši nego vsi detektivci sveta!"

V KREMPLJIH INKVIZICIJE, spisal Michel Zevaco. 461 strani. Cena .130
To je mojstersko delo v svetovni literaturi s neštetiimi zapletljivi in nasičeno vsebino, da bo navezalo vsakega čitatelja, ki ga vzame v roko.

V ROBSTVU, spisal Ivan Matičič. 255 strani. Trda vez. Cena .125
Ivan Matičič je eden tistih redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.

V GORSKEM ZAKOTJU, spisal Anton Koder. 130 strani. Cena .40
Zanimiva povest iz prejšnjega stoletja, povzeta iz našega knjižnega življenja.

V OKLOPNJAKU OKOLI SVETA, spisal Robert Kraft. DVA DELA. 482 strani. Cena .160
Vsekok napet roman, ki ga čitatelj ne more odložiti, dokler ga ne prečita do konca. — Poln najneverjetnejših dogodivštev in zapletljivosti.

VELIKI INKVIZITOR, spisal Michel Zevaco. 124 strani. Trda vez. Cena .120 Broš. 1—
Kdor hoče poznati strahoto španske inkvizicije, naj prečita to delo, ki je bilo spisano po resničnih podatkih in mora navdajati čitatelja z grozo.

ZADNJA PRAVDA, spisal J. S. Baar. Trda vez. 181 strani. Cena .1—
Ljudska povest, ki obravnava spor med bratoma. Je velike, pretresljive spodi in ostre doslednosti. Čitatelja veže od prve do zadnje strani.

VOJNINJE, spisal Josip Ogrinc. 78 str. Cena .35
Zanimiva povest iz časov preteklega vojno-ko-roških Slovencev.

VEČERNA PISMA, spisala Marija Kmetova. Trda vez. 51 strani. Cena .75
Knjiga vsebuje petnajst pism, ki jih preva iskreno občutje. Pisma govorijo o sanjah ženskega srca, o ljubezni, o sorodnih dušah.

VERA, spisala Olga Wa'dova. 154 strani. Cena .40
Roman je poln lepih prizorov, opisuje skrbno življenje nekdanjih najvišjih krogov nemške in ruske aristokracije in kaže, da so bili med njimi poleg manj vrednih tudi srčno-plemeniti ljudje.

VRTNAR, spisal Rabindranat Tagore. 105 str. Trdo vez. .75 Mehko vez. .60
V knjigi je vsebovana globoka mirna modrost in srčna plemenitost najslavnejšega indijskega pisatelja.

ZLATA VAS, spisal Fr. Malovasič. 136 strani. Cena .60
Poučna in kratkočasna povest iz kmečkega življenja.

ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski. DVA ZVEZKA. Skupaj 605 strani. Cena .125
Najslavnejše delo slavnega ruskega misleca. Nihče ni tako opisl duševnosti zločinca kot ga je opisal v tem romanu Dostojevski.

ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, spisal Conan Doyle. 382 strani. Trda vez. Cena .80
Broširana .60

Čitatelj se mora do solz nasmejati, ko čita poglavja: Kako je izžubli Napoleonov huzar ubo; Kako je zavzel Saragoso; Kako je ubil "brata"; Kako ga je hudob skušal, itd.

ZBRANI SPISI. 368 strani. (II. zvezek). Cena 2.50
V tem zvezku so zbrani spisi našega prvovrstnega pisatelja Maslija-Podlimbarskega, ki je pogledal v široki svet ter deloval za združene ne samo Jugoslovane, pač pa Slovanov v splošnem.

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj. 98 strani. Cena .70
Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzle temu pa lahko razumljiv tudi preprostem čitatelju.

ZLATI PANTER, spisal Sinclair Gluck. 51 str. Cena .90
Roman iz modernega življenja in sveta. Napet od začetka do konca in poln dejanja.

ZMISEL SMRTI, spisal Pavel Bourget. 153 str. Cena .60
Roman je nastal pod vtisom vojne in njenih grozot ter razpravlja o poslednjih starih človeškega življenja in nehanja.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.:

SRČNA NAPAKA

— Zakaj pa si tako židane volje zadnje čase?

— I, kako bi ne bil? Ali ne veš, da se je predpust pričel?

— Seveda vem, ampak kaj je na tem ležeče?

— Oh, ne delaj se vendar tako nevednega! Ali ne veš, da se ljudje predpustom parijske družije in ženijo?

— Kaj bi ne vedel, ali pa to kaj pomaga tebi ali meni?

— Tebi morda ne, meni pa, kajti tudi jaz sem med onimi srečnimi, ki jemljejo zadnje slovo od zaničevanega pečlarskega stanu.

— Tudi ti, zagrižen pečlar? To me pa zelo veseli. Ali je tvoja nevesta iz dobre in poštene hiše?

— Kako se piše? Oh, prišla je pred dvema meseci iz Chicaga. Ti ne veš, kako je očarljiva. Vitka, stasita in veličastna je kot libanonska cedra, in starogrška boginja Venera je prav gotovo ni nadkrilila v lepoti.

— Kdo pa je prav za prav ta tvoja nevesta?

— Če mi bo zvesta? Oh, zato pa sem prav brez skrbi. Ti bi jo le moral poznati! Sama otroška nedolžnost jo je, in deviška čistost odseva iz cellega njenega bitja in žitja, sramežljiva pa je tako, da je ne smeš drugam poljubiti nego na čelo, in tudi ona ti ne da drugačnega poljuba.

— Je že dobro ali rad bi vedel, kako se ta tvoja nevesta imenuje?

— Če se hudiče? Oh, čemu bi se hudovala? Ali morda zato, ker so njeni lasje mehki kot žamet in svetli kot zlato, barva njenih lice kot breskov cvet, njene češnjeve ustnice sladke kot mleko in med? Ali zato, ker so njeni dve očki pod belim visokim čelom kakor dva blesteča demanta v dragoceni kraljevi kroni?

— Kako si rekel, da so njene ustnice sladke kot mleko in med? Hm, prej pa si dejal, da je ne smeš drugam poljubiti nego na čelo.

— Oh, oprost mi, ker včasih ne vem kaj govorim — oči samega navdušenja.

— Seveda ti oprostim, am-

pak povedal mi nisi še njenega imena.

— Da, Helena je, Helena, prav praviš, ampak jaz jo kličem z bolj prijaznim imenom: 'Moja srčkana Lenčica'.

— Ali kako je vendar njeno družinsko ime?

— Oh, kdo bi mislil na družinska imena? V resnici sem pozabil.

— V kratkem bosta šla, kakor vidim, po poročno dovoljenje, pa se za njo priimek ne veš. Ta je pa lepa!

— Oh, kaj za to, saj bo tudi ona šla z menoj. Sicer pa mi je prav na koncu jezika, samo zgovoriti ga ne morem, ali do takrat se bom prav gotovo spomnil.

— Ali vendar vsaj to veš, komu je podobno njeno ime?

— Kaj praviš? Njeno drugo ime je kakor ime žlahtne vrtnice, cvetlice, ki ima lepa zelena peresa, prijetno diši, ali nima nobenega cveta.

— Potem pa se piše Roženkravt?

— O, nikakor ne.

— Morda pa Žajbel?

— Tudi ne, ker tista cvetlica se bolje diši.

— Pa menda ne Rožmarin?

— Da, da, uganil si, Rožmarin je njeno družinsko ime. Ti si pa res zvit buča. Prej si pogruntal njeno prvo, zdaj pa njeno drugo ime. S teboj bi ne bilo dobro češnjevi zobati.

— Ali je res, kar praviš, da se imenuje Rožmarin?

— Seveda je res. Ali jo morda poznaš?

— Kako bi je ne poznal, saj ona je vendar moja bivša, ločena žena, — ko smo bili še v Chicagu.

— In je za teboj prišla?

— Kaj jaz vem? Upam, da ne, ker tako neumna vendar ni, da bi mislila na zopetno združitev, kajti prepada med nama je prevelik, in ona je vse moštvo za seboj porušila.

— Tega skoro ni mogoče verjeti. Morda pa je druga oseba enakega imena.

— Ne vem, če bo tako. Kake postave pa je: male, srednje ali velike?

— Saj sem ti že pravil.

— Se ne spominjam.

— Ali ti nisem rekel, da je veličastna kot cedra z Libana?

— In ako je veličastna, je povsem logično, da je tudi velika. In da so libanonske cedre visoka drevesa, tudi vsak cepce ve.

— Le počasi, prijatelj! Malo prej si me nazival s častnim pridevkom zvite buče, zdaj pa me zmerjaš s cepcem. Ali ima kako znamenje na obrazu?

— Znamenje? Tega pa res nisem opazil. Ali čakaj no! Ako se ne motim, ima malo plavo bradavico na desnem licu blizu levega ušesa.

— Na desnem lisu blizu levega ušesa? Ha-ha-ha, kaj pa je zopet to?

— Oh, oprost mi, saj sem ti že pravil, da včasih sam ne vem kaj govorim. Saj veš ako je človek zaljubljen od pete do glave. Sicer pa ti sam nisi dosti boljši.

— Zdaj pa vidim, da je ona, moja nekdanja žena.

— In sta se razporočila?

— Da, in sva se razporočila.

— Ali smem vedeti zakaj?

— Njeno srce se je preveč razširilo.

— Toraj je imela srčno napako?

— Da, imela je srčno napako.

— In zato si pogazil zakon mesto da bi šel k doktorju z njo?

— K doktorju? Kaj pa more zdravnik pomagati proti taki bolezni? Imela je v sreči (in tudi odzunaj) najmanj po tri — zraven mene.

— Ali je to resnica, kar praviš?

— Kakor sem živ; ali pustiva to in raje pijva. Kalifornijčan je zelo dober.

— Da, ali na čigavo zdravje?

— I, na zdravje tvoje neveste, ali ne?

— K zlomku taka neveste, in vse neveste — radi mene!

— Pijva raje na najino zdravje, in na zdravje vseh zvestih pečlarjev!

— In tako sta tudi storila.

'GLAS NARODA'

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

GROZEN ZLOČIN

V vasi Miller na Češkoslovaškem je bil storjen te dni zločin, kakršnih pozna svet malo. 58-letni kajzar Franc Stelzner je stopil ponoči iz staje, da bi pogledal, kdo moti nočni mir. Misli je, da s ozunaj vlomilec. Na pragu je bil pa iz neposredne bližine ustreljen. Kroglja iz lovske puške mu je prodrila prsna in s prestreljenimi pljuči se je nesrečnej mrtev zgrudil. Strel je zbudil njegovo 40 letno ženo Ano, ki je vstala, da bi pogledala, kdo strelja. V veži jo je pa prestregel morilec in udaril s puškinim kopitom po glavi, da se je zgrudila. Že na tleh ležeče je udaril še enkrat, potem jo je pa zavelel na posteljo. Žena je bila sicer težko ranjena, vendar pa ni izgubila prietnosti duha in delala se je mrtvo. Le tako se je rešila, kajti morilec je mislil, da je že mrtva in ni več udrihal po nji.

Po zločinu je prebrskal morilec vso izbo in ko je našel jed, je mirno sedel in se najedel. Potem je odšel v stajo in končno prišel do čumate, kjer je spala 14-letna deklica Marija Mathieva. Zagrozil je ubogemu dekletu s puško in nožem in jo posilil, potem je pa začel zopet iskati denar. Ni pa našel ključa od predalčka, kjer je bilo spravljeno 1200 Kč. Orožništvo zasleduje morilec, o katerem domneva, da je pobegnil čez mejo na Bavarsko. Ker imajo njegov točen opis, se ne bo mogel dolgo skrivati.

KAZNENCI ZADELI GLAVNI DOBITEK

Glavni dobiček letoletne državne loterije v Carigradu v znesku 500.000 turških lir je bilo osem kaznencev, zaprtih v carigradski kaznilnici, in sicer Redžeb Mehmet, Said Ibrahim, Mehmed Ismail, Jusuf Abdullah, Adžel Tjo, Ali, Abuzer Ferhat in Mehmet Erhad. — Srečni kaznenci pa niso mogli priti po denar, temveč so opravili to pazniki. Pet kaznencev mora skupaj odsedeti še 37 let ječe, kar pomeni, da ne bodo mogli takoj zapraviti denarja, ki so ga tako nepričakovano dobili. Zato denarja tudi niso tako veseli, kakor bi ga bili, če bi ne sedeli v ječi. Nasprotno ga je pa zelo vesel Abdullah, ki je zaprt, ker ni mogel plačati dolgov. Zmanjkalo mu je samo 35 lir in sedeti bi moral še 35 dni, za vsako liro en dan. Vendar je pa izjavil, da bo raje sedel še 35 dni, kakor da bi plačal ostanek dolga. Srečnega kaznanca je posetil v zaporu čopišnik lista "Milliyet", da bi ga vprašal zakaj noče poravnati dolga. Abdullah mu je odgovoril: 'Glavni dobiček mi je prinesel lepe tisočake, vendar pa teh 35 lir nočem plačati. Razmišljal sem o tem in prišel do spoznanja, da bi ne bil zaprt, če bi ne bil imel dolga. A če bi ne bil zaprt, bi ne bil kupil srečke, ki je zadela glavni dobiček. Iz hvaležnosti do usode, ki mi je naklonila tako nepričakovano srečo, ostam do zadnjega dne v zaporu, kjer me je doletela sreča.' — Pač čudna logika.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

264

Novi vodnik je vzel puško in odšel preiskat okolico. In tako so znova krenili na pot.

Gašper je hitel naprej, zdaj je izginil vojakom izpred oči, zdaj zopet se je vrnil k njim.

Vojaki so se držali svojega poveljnika. Bilo je jasno, da se vsak boji, da bi ne zaostal.

Tudi Roger sam se je bal, da bi se vojaki ne razkropili. Zato jih je kratko opozoril na vzvišeni cilj njihove poti, na težave, ki jih bodo morali premagati, za kar jih pa čaka temvečja čast in slava.

Potem je govoril o Lafayetovem poslanstvu, o Indijancih, ki se morda plazijo kje v prerijski in v nevarnosti, ki bi jim pretela, če bi se razkropili.

Zaključil je z opozorilom, da bo najbolje, če se za vsak slučaj pripravijo na boj.

Tako so tudi storili in v bojnem četverokotu so sledili pustolovskemu Parižanu, ki je vneto iskal pot.

Že sama oseba novega vodnika je vzbujala v vseh občutek varnosti in zaupanja. Saj je bil Gašper zelo priljubljen med tovariši. Že od začetka poti je bil dober in vesel družabnik. Dobra volja ga ni zapustila niti v nevarnosti in šale je zbijal celo v najhujši bitki, kakor je bilo na krovu 'Foudroyanta'.

Gašper sam je visoko cenil vojaško disciplino, pogum, železno voljo in vztrajnost viteza da Vaureya.

Potrebnost je bila samo ugodna prilika, ki ni tesneje zblížala ta dva moža ter združila njuno junaštvo in različne sile njunih značajev k plodnemu sodelovanju.

In ta prilika se je ponudila, ko so zadnji trije Indijanci zapustili četo francoskih dobrovoljcev.

Tako so nadaljevali pot in ko so se malo ustavili, je hotel vitez govoriti s pustolovskim Parižanom med štirimi očmi.

Dal je vojakom potrebna navodila, sam je pa odšel za Gašperjem. In res ga je kmalu dohitel.

Našel ga je dobrih dvesto korakov od kraja, kjer so vojaki počivali. Sedel je na tleh in si brisal potno čelo kakor človek, ki je dolgo na vso moč tekkel.

Videč svojega poveljnika je vstal in ga spoštljivo pozdravil.

— Poveljnik, — je dejal, — najbrž je vas skrbelo, kje se mudim tako dolgo, pa ste me tukaj našli. Zelo me veseli, da se bom lahko z vami malo pomenil, tembolj, ker nam ne preči več nevarnost... Že davno bi vam bil rad nekaj povedal. Toda vaš strogi obraz in pa tovariši, ki vpričo njih nisem hotel govoriti o teh stvareh, so me zadrževali. Zdaj se mi pa zdijo trenutek ugoden.

— Kaj mi hočete povedati? — je vprašal Roger.

— Marsikaj, — je odgovoril Gašper; — najprej, da se ne moremo več zanašati na naše Indijance; ni upati, da se vrnejo k nam... Wati-Pow nas je pustil na cedilu.

— Ali je to mogoče? — je vzkliknil Roger.

— Priznam sicer, da se mi zdi odsotnost naših vodnikov čudna, toda...

— Toda Veliki orel jo je popihal, o tem ste lahko prepričani, gospod vitez. Zavohal je plen zase in ubral jo je za njim, ne da bi se zmenil za nas.

— Da se bova bolje razumela, je nadaljeval Gašper, — vam povem, da je našel poglavar tolpe Delawarov Wati-Pow sledove tolpe Siousov, smrtnih sovražnikov njegovega plemena, in da je nam pokazal hrbet.

— Mislite?

— O tem sem prepričan... Vraga, saj ne trdim, da bi ta preklicani Indijane ne bi imel namena vrniti se potem, ko si zatakne za pas skalpe tučata Siousov... Toda hoteti in moči sta dve stvari... In naš Veliki orel je prav lahko pustil svoje perje v rokah zmagovitega Siouxa, ki jih je lahko bilo mnogo več, nego je imel on vojščakov.

— Jaz pa še vedno upam, da se to ni zgodilo, — je odgovoril Roger, ki se mu je zazdelo, da ve Gašper več, nego je povedal.

— Jaz sem pa sklenil prepričati se, kaj je na stvari, — je odgovoril Gašper. In zato sem se ponudil za vodnika, zato me ni bilo tako dolgo na izpregled.

— Kako ste pa prišli na misel, da je naš Wati-Pow zapustil, ker je zavohal Siouxe? — je vprašal Roger.

— Sledovi krvi na travi so me opozorili na to, — se je glasil odgovor.

— Sledove krvi ste videli?

— Videl sem jih dovolj, da sem lahko sklenil, da je hodilo tod več ranjencev. Upal sem, da naletim na koga ali pa najdem trupla, če pojdem po teh sledovih... No torej, čim dalje sem šel, tem manj sem mogel dvomiti o tem, da je divjala tu krvava bitka... Trava je bila pošteptana in okrvavljena, našel sem pa tudi perje, ki si Indijanci krase z njim glave... In končno sem našel še tole...

In potegnil je izza pasa s sesedeno krvjo pokriti tomahawk, ki so se ga še držali šopi las.

Roger je premagal občutek groze in studa. Vzel je sekirico in jo začel ogledovati.

— Gromska strela! — je dejal Gašper, — Indijanci bi nam bili vedeli povedati, kateremu plemenu je pripadal nesrečnej, ki je nosil ta tomahawk. Jaz vsega tega ne razumem.

— Ne glede na vse drugo bi bilo važno vedeti, ali so naši vodniki zmagali ali podlegli, — je pripomnil Roger.

— Tudi jaz sem mislil na to in šel sem po stopinjah, kar najhitreje sem mogel da bi kaj zvedel, ali bi našel ranjenega Indijanca, ki bi mi vse povedal. Sporazumela bi se bila s kretanjami, s tem jezikom, ki ga razume ves svet in ki sem se ga dobro naučil kot potujoči komedijant.

— In se vam je posrečilo?

— Deloma, gospod vitez... Najprej sem našel v travi mlriča, ki sem ga takoj spoznal.

— Kaj?

— Bilo je truplo enega naših vodnikov in sicer tistega, ki mu je šla francosčina še najboljše.

Roger je zadržal.

— Iskal sem dalje, — je nadaljeval Gašper, — ko sem naenkrat zaslišal v daljavi stokanje. Krenil sem v tisto smer in našel ranjenega Indijanca. Ko sem se sklonil nad nesrečnega, je spravil iz sebe nekaj indijanskih in francoskih besed. Razumel sem, da je žeden.

Sklonil sem se k njemu. Zopet je bil Indijane iz Wati Powove družine. Biti je moral težko ranjen, ker se je že boril s smrtjo.

— Piti... piti! — je ponavljal.

— Kje najdem vodo? — sem vprašal.

Zaman je poskušal dvigniti se; zagrgal je nekaj pretzganih besed, izmed katerih sem razumel samo tri:

— Tam... gozd... voda...

In nesrečnej je pokazal z roko proti goram na obzorju. Tako daleč nisem mogel po vodo. Kar sem se spomnil, da imam še nekaj kapljic riževega žganja v svoji steklenici. In vtil sem mu ga v usta... Zdelo se je, da mu je malo odleglo.

— Seveda ste ga vprašali, kaj se je zgodilo. — Da.

Vitez ni skril radovednosti. In Gašper je začel pripovedovati, kar je vedel.

Veliki orel je bil zasledil v prerijski svoji smrtni sovražniki Siouxe. In krenil je s svojimi Indijanci za njimi. Pustil je samo tri, da bi vodili vitezove vojske in skrbeli za njihovo varnost.

Vest mu je sicer očitala, da ni storil prav, pa ga je tolažila misel, da bo od francoske čete odvrnjena nevarnost, če razžene Siouxe.

Upal je seveda in se neizrečeno veselil, da bo lahko zataknil za pas zopet nekaj skalpov zakletih sovragov in da se vrne ovenčan s slavo k francoskim vojakom, še predno bodo opazili njegovo sumljivo dolgo odsotnost.

(Dalje prihodnjik.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEBAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

16

Zefa jo nekaj časa molče pogleduje; nato pa vpraša:
— Ali si oskrbnika našla doma?
— Ali je bil dober s teboj? In ali je bil vesel cvetlice?
— To pravim! — pravi Gitli ter se pri tem globoko skloni nad skafom da bi ožela cunjjo. — O, o, — je rekel, kako so lepe! Da, veš, tako lepih že dolgo nisem videl, — je rekel.
— Pridi sem, Lipe.
— Tako! In kaj si še drugega govorila ž njim?
— Tako, kot navadno govorimo, o vseh različnih stvarih! Ampak, veš, dolgo pri njem nisem smela ostati! Ti! Koliko ljudi čaka tam, eden za drugim.
Nekaj časa je vse tiho. Nato pa pravi Zefa z boječim glasom:

— Daj, povej mi, Gitli!
— Kaj pa?
Zefa težko dahne.
— Povej mi! Ali ima Wolfrat najemnino že pripravljeno?

— Seveda! — se smeje Gitli, toda s proč obrnjenim obrazom, da zardi do čela.
— Hvala Bogu! — Tolažljiv vzdih se izvije iz Zefinih prsi.

— Delo z Lipetom je bilo končano. Gitli ga vtakne še v trde usnjate hlačice kot muren v svojo hišico. Nato pa pravi:
— Tako, Lipe, sedaj pa bodi zopet priden! — Dobi še en poljub, nato pa skoči skozi vrata, da se z novo vnemo zopet zamaže.

Gitli nese skaf iz sobe. Zunaj postoji in težko sope ter v nemirni skrbi maje z glavo.

Sedaj mora pričeti pripravljati skromno jed. Za hišo je ležal velik kup suhih drv, katere je Gitli tekom zime nanesla; tukaj stoji in čez kolena lomi suhe veje; toda vedno izpušča roke ter srpo gleda predse. Kako naj pove bratu, ko po delu pride domov? In ko bo vedel — kje naj najde pomoč? Tedaj ji šine vroč val proti-sre. Za nekoga je vedela. Ta ji bo pomagal, na to bi mogla priseči. Hajmo, samostanski lovec! Zakaj ji ravno ta pride v spomin? Na to vprašanje ne ve nikakega odgovora. Toda srce ji postane lažje. In kako gladka in priprosta je bila ta pot. Ena sama beseda Hajmotu in Hajmo bo govoril nekaj besed z gospodom Henrikom. In gospod Henrik Hajmotu ni mogel ničesar odreči. Zdi se ji, kot da lovec prihaja, smeje: — Gitli! Ž njim sem govoril in rekel je, da ima tvoj brat z najemnino čas in bo plačal, kadar bo mogel. Nikar ne bodi v skrbeh! Vse sem napravil. Kaj ne, saj veš, da ne pustim, da se ti kaj zgodi.

Z roko potegne čez oči. Ali je bdela ali se ji je sanjalo? Samo mislila je nanj. In tam že prihaja! Kot bi ga poklicale izjene misli! Naglih korakov gre po vozni poti. Sietr pogosto izgine za grmi in drevesi. Toda spoznala ga je že od daleč. Sedaj je stopil na odprto cesto in sedaj je bilo treba izpregovoriti besedo. Roke pritisne na potrte prsi, se ojunači ter se skrije za skladišnico drv. Tukaj stoji, tresoča se po vseh udih, samo malo pogleda med vejami in vidi, kako prihaja Hajmo vedno bližje; sedaj obstoji ter gleda v vsako okno, v vsak kot vrta. In tedaj se Gitli dozdeva, kot da je njegov obraz v skrbeh in resen. Vidi ga še, kako ježno zmaje z glavo; nato pa se je obrnil, si je naložil gorsko palico in odšel daleč. Za debli lip in jagnjet ob cesti je izginil.

Plaho stopi Gitli izza kupa drv. Bilo ji je, da sama ne ve, kako — najbrže tako kot Lipetu, ki mu je rekla Gitli: — Lipe, kakšen pa si! — In kaj je naredila! Brata prodala in izdala, ko bi jo veljalo samo eno besedo, da bi bil rešen! Pravo uro je zamudila. In zakaj, zakaj pač? Sapa ji odpove in zdelo se ji je, da se bo zadušila. Kdo naj sedaj bratu pomaga? Hajmo je stopal v gore. Kdaj ga bo zopet videla? Dolgo, dolgo ne! Razun če stopi sama k njemu v gore. Na velikonočno nedeljo! Zakaj pa bi tako dolgo čakala? Takoj sedaj!

Hajmo še ni bil tako daleč, s svojimi hitrimi nogami bi ga kmalu došla. Nekaj korakov steče, nato zopet obstoji, trese se, z rokami se udarja v obraz ter se ilhte vrže na suha drva.

Hajmo se nimogel biti tako daleč; tako si misli Gitli. Kako blizu je bil, ni slutila. Kajti ko gre ob meji sosednjega vrta ter zamišljeno gleda pred se, mu prileti majhen šopek trobentic sredi prsi. Začuden obstane ter gleda cvetlice, ki so padle na tla ter pozorno pogleda v mejo, od koder so priletele. Za blede zelenimi vejami se blesti nekaj rdečega in pridržano smejanje udarja na lovčeva ušesa.

Hajmove oči se veselo zablistajo, naglo pobere šopek s tal, ga zatakne poleg orlovega peresa za kapo, skoči k meji ter z obema rokama smeje razdeli veje.

Pred njim na tleh čepi mlado dekle; lepi, pa kmečko robat obraz obdajajo debele, svetle kite. Smeje in s pohlevnimi očmi se ozira v Hajmota, toda steza proti njemu roke, kot bi se ga hotela ubraniti, kot bi se zavedala porednega napada.

Hajmo za naklonjenost trenutka ni imel oči. Ko opazi, da prihaja rdeča barva od srebreni verižico opasani nedri, ne pa od nekega gotovega krila, mu ni bilo posebno všeč. Izraz njegovega obraza dekleta nekoliko ježi, nekoliko pa jo veseli. Vstane, sklence roke in se mu smeje v obraz.

— Ali si ti vrgla šopek? — vpraša Hajmo.

Dekle pa se samo smeje in kaže bele zobe; toda ko se hoče brez pozdrava od nje obrniti, pravi naglo:

— Tako vprašanje! Ako šopek ne zna sam leteti, ga je pač katera vrgla, ki ni bila daleč.

— Mogoče tako daleč kot si ti od mene?

Dekle skomigne z rameni ter stopi k meji.

Hajmo jo pogleda z začudenimi očmi.

— Ti pa menda nimaš mnogo dela!

(Dalje prihodnjič.)

ZAKON NA POSKUŠNJO

Ko so se začeli Španci izseljevati v dežele Južne Amerike in iskati po Eldorado zlato, so prodirali tudi v krajine Boi-vije in Peru, kjer so stremeli nad visoko kulturno stopnjo Inkov. Spoznali so, da se drži ta narod globokih moralnih temeljev, da živi mnogo lepše in plemenitejše življenje od takratne krščanske Evrope. Spoznali so, da so bili Inki vi-oko izobraženi, v gradnji cest daleč

pred prebivalci Evrope, da je bila njihova medicina mnogo boljša od takratnega mažastva Evrope, pa tudi njihov družalni red in zakonodaja sta bila tako popolna, da bi se dalo trditi, da med Inki ni bilo niti zločincev, niti lažnjivecev. Žal je bilo hrepenenje po zlato med takratnimi Evropeji mnogo močnejše od hrepenenja po izobrazbi in pravičnosti. Tako se Evropa od Inkov ni ničesar naučila, temveč nasprotno, pod krinko oznenjevanja krščanske vere je palmila ta narod v bedo in ga skoraj povsem iztrebila.

Kako zanimiv je bil družalni red starih Inkov, nam pričajo zgodovinski podatki iz 15. in 16. stoletja. Posebno zanimivi so podatki o zakonskem življenju v onih časih. Tu moramo priznati, da je bilo naziranje Inkov na zakonsko zvezo zdravo, malone moderno. Takrat je bila navada, da se je fant zglašil pri starših svoje izvoljenke in prosil, naj mu zaupajo hčerko za življenjsko družico. V dar jim je prinesel snho izdobljeno bučo, polno alkoholne pijače, in s tem je bilo dolžnostim snubitve zadoščeno. Ker so bili takrat vsi Inki več ali manj premožni, se starši nikoli niso upirali in ženin je nevesto brez ovir odpeljal domov. Da so bile pred snubitvijo na dnevnem redu serenade, vzdihvi in luninih nočeh in skladanje zaljubljenih pesmi, je samo ob sebi umevno.

Nevesta v ženinem domu v pravem pomenu se ni bila njegova žena. Tako nespametni mladi Inki-pač niso bili, da bi kupovali 'mačka v zaklju'. Nevesta je bila pri ženinu samo na poskušnjo, ki je trajala osem dni. Če mu ni ustrežala, če ni znala kuhati, šivati in tkati in če ni odgovarjala njegovim zahtevam v ljubezni, jo je poslal ženin z vso njeno ropotijo nazaj staršem. Če jo pa v osmih dneh ni vrnil, je veljala zakonska zveza za sklenjeno.

V kuhji, šivanju in ljubezni slabo podkovana dekleta so morala nazaj k staršem, ki pa s tem seveda niso bili zadovoljni. Bila so pa tudi dekleta, ki so se jim te večne poskušnje tako priljubile, da so znale svojim ženinom zadnji dan sugerirati to ali ono svojo napako in si tako zagotoviti povratek k staršem. Zato bi se dalo tudi soditi, da bi v moderni dobi ne mogla biti sklenjena prav nobena zakonska zveza na podlagi podobnih poskušenj. Arhivi iz dobe Inkov nam pa povedo še druge zanimivosti. Dočim so dekleta vračali staršem, mladih, lepih vdov nikoli niso vračali. Najbrž so bile v gospodinjstvu, posebno pa v ljubezni tako dobro podkovane, da so fantom v polni meri ustrezale. Vdove so bile sploh bolj v časteh, kakor dekleta. Vdove se niso nikoli dožile, v daveci, vdoveci pa niso marali vdov.

V krajih, kjer je bilo preveč deklet in premalo fantov, so postavili starešine mladino v dve vrsti in začeli izklicovati fante po njihovi starosti in zaslugah. Vsak izklicani je imel pravico izbrati si izmed deklet eno na poskušnjo, toda tako se je zgodilo, da so marsikateremu vzeli izpred nosa baš tisto, o kateri je sanjal. To ga pa ni motilo, ker je lahko izjavil, da bo počakal, če jo fant vrne, za ta čas si je pa lahko izbral drugo. Bili so pa tudi primeri, da sta bodoči fant in tašča zaslačila ženina, ko je bilo dekle že noseče, pa sta ga povabila k sebi in napojila, potem pa

zaklenila v hčerkinu čumnato, kjer je moral ostati do jutra. Potem mu seveda ni preostajalo nič drugega, nego vzeti jo.

Videč, da z nasiljem starih običajev med Inki ne bo iztrebilo, jih je katoliška cerkev prilagodila svojim interesom s tem, da je priznala poskušnjo doko za zakonsko zvezo, o veliki noči je pa mlade zakonce v cerkvi svečano poročila.

ROMANTIČNA LJUBEZEN

Prava romantična ljubezen je doma še vedno v Španiji, tam še hodi jo zaljubljeni fantje prepevat pod okna svojih izvoljenk v serenade in brenkajo na strune, dokler jih kdo ne polije.

V Španiji so še v navadi ugrabitve iz ljubezni, drugod bi pa že morali kmalu ženina za ušesa privleči pred oltar. V Barceloni so morali lani starši spraviti svojo 16letno hčerko v samostan, ker niso videli drugega izhoda. Dekle iz najboljše barcelonske družbe, Mercedes po imenu, se je za ljubilo v mladega Manuela Aleja. Njenim staršem pa to ni bilo po volji. Najbrž fant ni bogat, ali pa nima dobre službe. Starši so odpeljali svojo hčerko v samostan, da bi se ji tam srce ohladilo.

Toda tudi za samostanskim zidovi se zaljubljeni lepoticci ni ohladilo srce. Nekega dne so redovnice našle prazno celico, Mercedes jo je bila popihala. V samostanu je pustila pismo, v katerem pravi, da se je preveč dolgočasila in da ji posvetno življenje bolj ugaja. Ker so pa samostanski zidovi previsoki in ker je vratar vsten mož, je bilo jasno, do dekle ni moglo pobegniti samo. Ker lepe Mercedes nikjer niso mogli najti, so aretirali Manuela Aleja, ki pa odločno zaničala, da bi bil pomagal dekletu pobegniti. Starši so pa trdno prepričani, da ima Manuel svojo izvoljenko nekje dobro skrito.

MUHASTE ŠTEVILKE

Francoski statistik Alfred James je zbral v knji "Mu-haste številke" različne malo znane podatke iz vsakdanjega življenja:

Povprečen celodnevni dež v Parizu bi zado-toval za žejo vsega prebivalstva zemlje v teku enega leta.

Desnica uradnika, ki piše po osem ur dnevno v službi, naredi v teku desetih let pot, ki je daljša kot pot okoli zemlje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

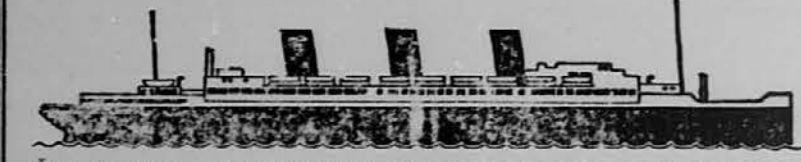
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

1. marca:	Majestic v Cehbourg
2. marca:	Le de France v Havre
6. marca:	Albert Hallin v Hamburg President Harding v Havre
8. marca:	Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Westerland v Havre
9. marca:	Paris v Havre Roma v Genoa
13. marca:	Deutschland v Hamburg Washington v Havre
15. marca:	Olympic v Cherbourg
16. marca:	Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa
20. marca:	Bismarck v Hamburg Aednam v Boulogne Mrs. Roosevelt v Havre
22. marca:	Leinard v Havre Majestic v Cherbourg
23. marca:	Le de France v Havre
27. marca:	New York v Hamburg Patriot v Trst Washington v Havre
28. marca:	Leinard v Havre Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen
30. marca:	Paris v Havre Stuttgart v Hamburg Rex v Genoa

JUGOSLAVIJO

POTUJETE POPOLNOMA UDOBNO PREKO HAVRE NA OGROMNIH FRENCH LINE EKSPRESNIH PARNIKIH:

"ILE de FRANCE" "PARIS"

9. Feb. — 2. Marca 9. Marca — 30. Marca

Hitra vožnja — Izborna postrežba — Krasne kabine v tretjem razredu za dve in štiri osebe

Svetovno slavn francoska kuhinja. — Brezplačno vino z obedi. VAŠA PRITLJAGA POTUJE Z VAMI DO ČILJA

Za nadaljna navodila in karte pišite na —

SLOVENIC PUBLISHING CO. LEO ZAKRAJŠEK

TRAVEL BUREAU GENERAL TRAVEL SERVICE, Inc.

216 West 18th St., New York City 302 East 72nd St., New York City

French Line

Na svetu ni nobene količine, ki bi zahtevala več kakor 50 števil. Lahko označimo z njimi tudi oddaljenost poljubne zvezde od zemlje.

Pisemski poštni promet v Evropi stalno narašča v teku prvih šestih mesecev vsakega leta in nazadnje v drugi polovici leta. Od januarja do junija pošiljajo v Evropi za 50 odstotkov več pism kakor v času od julija do januarja. Ista, dasi manj občutna razlika ob-

stoji tukaj v Ameriki.

Mesec marec izkazuje v vseh kulturnih deželah največje število zločinov, dočim sta november in december najbolj varna meseca. Izjeme so zelo redke, vsaj v teku zadnjih 25 let.

Parizani porabi letno dvakrat več čevljev kakor prebivalec katerikoli druge svetovne prestolnice. Vzroki niso znani, ker niso pariški čevljarji, oziroma tlak slabši od drugih.

VELIK NAVAL VOLIVCEV

je bilo opaziti v Posaarju, ko so imeli prebivalci odločiti, če naj se ozemlje pridruži Nemčiji ali naj pa še nadalje ostane pod kontrolo Lige narodov. Devdeset odstotkov jih je glasovalo za priključitev k Nemčiji.

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES